

Z A K O N

O FINANSIJSKOM OBEZBEĐENJU

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet i cilj zakona

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se uslovi i način posebnog obezbeđenja izvršavanja finansijskih obaveza, na osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju koji zaključuju učesnici na finansijskom tržištu.

Cilj ovog zakona jeste ostvarivanje i unapređivanje pravne sigurnosti i efikasnosti u izvršavanju obaveza na finansijskom tržištu, radi očuvanja i jačanja stabilnosti finansijskog sistema.

Ugovor o finansijskom obezbeđenju

Član 2.

Ugovorom o finansijskom obezbeđenju obavezuje se davalac obezbeđenja da, radi obezbeđenja izvršenja svoje ili tuđe finansijske obaveze, prenese sredstvo obezbeđenja primaocu obezbeđenja ili da na tom sredstvu ustanovi založno pravo u korist primaoca obezbeđenja, a primalac obezbeđenja obavezuje se da, u skladu s tim ugovorom, primljena ili ekvivalentna sredstva obezbeđenja vrati davaocu obezbeđenja po izvršenju finansijske obaveze, odnosno istovremeno s tim izvršenjem.

Davalac obezbeđenja, na osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju kojim se prenosi sredstvo obezbeđenja, primaocu obezbeđenja:

- 1) prenosi pravo svojine na novčanim sredstvima ili finansijskim instrumentima koji su sredstvo obezbeđenja;
- 2) prenosi potraživanje koje je sredstvo obezbeđenja.

Ugovor iz stava 2. ovog člana uključuje i repo/reverzni repo ugovor o kupovini/prodaji finansijskih instrumenata.

Ako je na osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju preneto sredstvo obezbeđenja – primalac obezbeđenja, ako nije drukčije ugovoreno, ima pravo da koristi novčana sredstva i finansijske instrumente koji čine sredstvo obezbeđenja i da njima raspolaze, uključujući pravo na njihovo otuđenje.

Ako je na osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju primalac obezbeđenja stekao založno pravo na sredstvu obezbeđenja, davalac obezbeđenja zadržava pravo svojine na tom sredstvu, odnosno ostaje imalac potraživanja koje je sredstvo obezbeđenja.

Ugovorom o finansijskom obezbeđenju mogu se utvrditi procedure za određivanje vrednosti sredstava obezbeđenja i/ili finansijske obaveze.

Način zaključenja i forma ugovora o finansijskom obezbeđenju

Član 3.

Ugovor o finansijskom obezbeđenju može biti poseban ugovor ili sastavni deo okvirnog ili drugog ugovora, odnosno opštih uslova poslovanja.

Ugovor o finansijskom obezbeđenju zaključuje se u pismenoj ili elektronskoj

formi, odnosno na trajnom nosaču podataka koji omogućava čuvanje i reprodukovanje izvornih podataka u neizmenjenom obliku (u daljem tekstu: pismena forma).

Subjekti ugovora o finansijskom obezbeđenju

Član 4.

Odredbe ovog zakona primenjuju se na ugovor o finansijskom obezbeđenju čije ugovorne strane – davalac obezbeđenja i primalac obezbeđenja – pripadaju sledećim kategorijama subjekata:

1) Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, organ javne vlasti, uključujući javnopravno telo i organizaciju u čijoj su nadležnosti poslovi u vezi sa upravljanjem javnim dugom i/ili vođenjem računa korisnika javnih sredstava, kao i Fond za razvoj Republike Srbije i Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije;

2) Narodna banka Srbije;

3) finansijska institucija sa sedištem u Republici Srbiji nad čijim poslovanjem vrši nadzor nadležni organ, uključujući banku, društvo za osiguranje, brokersko-dilersko društvo, društvo za upravljanje investicionim fondom, investicioni fond, društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, instituciju elektronskog novca, platnu instituciju, javnog poštanskog operatora u vezi s finansijskim uslugama koje pruža, društvo koje obavlja poslove faktoringa i društvo koje obavlja poslove davanja finansijskog lizinga;

4) učesnik u platnom sistemu i sistemu za poravnanje hartija od vrednosti sa sedištem u Republici Srbiji – uključujući Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti, centralnog tržišnog učesnika, agenta za poravnanje, klirinšku kuću i operatora ovog sistema – koji obavlja poslove u skladu sa zakonom kojim se uređuju platne usluge, odnosno zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;

5) Evropska unija, država članica Evropske unije, treća država, kao i organ javne vlasti u tim državama, uključujući javnopravno telo i organizaciju u čijoj su nadležnosti poslovi u vezi sa upravljanjem javnim dugom ili intervencijama u vezi s tim upravljanjem; i/ili vođenjem računa korisnika, osim subjekata za čije obaveze jemči država, a koji ne pripadaju kategorijama subjekata iz tač. 6), 8), 9) i 10) ovog stava;

6) Evropska centralna banka i druge centralne banke;

7) Međunarodni monetarni fond, Banka za međunarodna poravnanja, Evropska investiciona banka i međunarodne razvojne banke kojima se, prema propisu Narodne banke Srbije kojim se uređuje adekvatnost kapitala banke, dodeljuje najniži ponder kreditnog rizika;

8) finansijska institucija u smislu propisa Evropske unije nad čijim poslovanjem vrši nadzor nadležni organ, uključujući kreditnu instituciju, investiciono društvo čija je delatnost pružanje jedne ili više investicionih usluga, finansijsku instituciju u smislu propisa Evropske unije kojima se uređuju kreditne institucije, instituciju sa sedištem u državi članici Evropske unije koja obavlja poslove kreditne institucije a na koju se ne primenjuju propisi Evropske unije kojima se uređuju kreditne institucije, kao i instituciju sa sličnim položajem u trećoj državi, društvo za osiguranje, instituciju kolektivnog investiranja u prenosive hartije od vrednosti i društvo za upravljanje institucijama kolektivnog investiranja u prenosive hartije od vrednosti;

9) centralni tržišni učesnik, agent za poravnanje i klirinška kuća u smislu propisa Evropske unije kojima se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima

i sistemima za poravnanje hartija od vrednosti, uključujući instituciju koja obavlja srodne poslove na tržištu fjučersa, opcija i drugih finansijskih derivata u skladu s propisima države članice;

10) pravno lice koje kao zastupnik ili na drugi način deluje u ime i/ili za račun subjekata iz tač. 1) do 9) ovog stava ili imaoca dužničkih hartija od vrednosti ili drugih prenosivih sekjuritizovanih instrumenata duga koje su izdala ta lica.

Država članica Evropske unije u smislu ovog člana je i država potpisnica Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru.

Treća država u smislu ovog člana jeste strana država koja nije država članica Evropske unije, niti država potpisnica Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru.

Finansijska obaveza

Član 5.

Finansijska obaveza je obaveza čije je izvršenje obezbeđeno ugovorom o finansijskom obezbeđenju a po osnovu koje poverilac ima pravo na novčano namirenje i/ili pravo da mu se predaju, odnosno prenesu finansijski instrumenti.

Finansijska obaveza može biti sadašnja ili buduća, uslovna ili безусловna, stalna ili povremena, određiva po vrsti i/ili klasi, kao i druga finansijska obaveza koja proizlazi iz ugovora, u skladu sa zakonom.

Finansijska obaveza može glasiti na dinare ili na stranu valutu.

II. SREDSTVA OBEZBEĐENJA

Vrste sredstava obezbeđenja

Član 6.

Sredstva obezbeđenja, u smislu ovog zakona, mogu biti:

- 1) novčana sredstva;
- 2) finansijski instrumenti;
- 3) kreditna potraživanja.

Prihodi i drugi prilivi koji proističu iz sredstava obezbeđenja pripadaju primaocu obezbeđenja, ako ugovorom o finansijskom obezbeđenju nije drukčije utvrđeno.

Sticanje, odnosno prenos novčanih sredstava, finansijskih instrumenata i kreditnih potraživanja koji su sredstva obezbeđenja u smislu ovog zakona između rezidenata i/ili nerezidenata – subjekata iz člana 4. ovog zakona, kao i ustanovljavanje založnog prava na tim sredstvima, vrši se u skladu sa ograničenjima utvrđenim propisima kojima se uređuje devizno poslovanje.

Na izveštavanje o poslovima s finansijskim derivatima koji se, u skladu s propisima kojima se uređuje devizno poslovanje, zaključuju između rezidenata i/ili nerezidenata – subjekata iz člana 4. ovog zakona, uz koje su data sredstva obezbeđenja u smislu ovog zakona – primenjuju se odredbe propisa Narodne banke Srbije kojim se uređuje obavljanje poslova s finansijskim derivatima.

Novčana sredstva

Član 7.

Novčana sredstva, kao sredstvo obezbeđenja, jesu dinarska ili devizna sredstva na depozitnom, platnom ili drugom određenom novčanom računu.

Novčana sredstva iz stava 1. ovog člana ne odnose se na gotov novac.

Finansijski instrumenti

Član 8.

Finansijski instrumenti, kao sredstvo obezbeđenja, jesu hartije od vrednosti, instrumenti tržišta novca i drugi finansijski instrumenti u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala.

Finansijski instrumenti iz stava 1. ovog člana koji se izdaju u Republici Srbiji mogu biti isključivo u dematerijalizovanom obliku u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, a strani finansijski instrumenti iz tog stava moraju biti evidentirani u odgovarajućem registru ili na računu tih instrumenata i slobodno prenosivi, odnosno moraju biti instrumenti kojima se može trgovati.

Finansijski instrumenti iz stava 1. ovog člana ne mogu biti sopstvene akcije davaoca obezbeđenja.

Vrednost finansijskih instrumenata kao sredstava obezbeđenja utvrđuje se prema njihovoj tržišnoj vrednosti, ako ugovorom o finansijskom obezbeđenju nije drukčije utvrđeno.

Kada su finansijski instrumenti sredstvo obezbeđenja u smislu ovog zakona, na ugovore o finansijskom obezbeđenju primenjuje se pravo države u kojoj se nalazi sedište ovlašćene institucije koja vodi registar ovih instrumenata, odnosno račun na kome su registrovani ti instrumenti, a po pitanjima koja se odnose na sledeće:

- 1) vrstu i pravnu prirodu finansijskih instrumenata i prava iz tih instrumenata;
- 2) zahteve u vezi sa zaključivanjem ugovora o finansijskom obezbeđenju i davanjem finansijskih instrumenata kao sredstava obezbeđenja;
- 3) utvrđivanje prava prema trećim licima u odnosu na finansijske instrumente;
- 4) postupke namirenja potraživanja i netiranja po nastupanju uslova za realizaciju finansijskih instrumenata kao sredstava obezbeđenja.

Kreditna potraživanja

Član 9.

Kreditna potraživanja, kao sredstvo obezbeđenja, jesu novčana potraživanja iz ugovora o kreditu koji odobrava banka ili drugo lice koje, u skladu sa zakonom, može odobravati kredite.

Pod kreditnim potraživanjima iz stava 1. ovog člana podrazumevaju se i novčana potraživanja iz ugovora o kreditu koji odobrava kreditna institucija ili druga institucija koja obavlja poslove kreditne institucije iz člana 4. stav 1. tačka 8) ovog zakona.

Samo subjekti iz stava 1. ovog člana mogu kao sredstvo obezbeđenja ugovarati, prenositi i sticati kreditna potraživanja kod kojih je dužnik fizičko lice, u skladu sa ograničenjima koja su utvrđena zakonom kojim se uređuje zaštita korisnika finansijskih usluga.

Banka može, kao sredstvo obezbeđenja, ugovarati i prenositi novčana potraživanja prema pravnom licu iz ugovora o kreditu, u skladu sa ograničenjima utvrđenim zakonom i propisima Narodne banke Srbije kojima se uređuje upravljanje rizicima u banci.

Kreditno potraživanje može biti sredstvo obezbeđenja ako je dužnik po kreditnom potraživanju, pri zaključenju ugovora o kreditu ili naknadno, učinio sledeće:

1) dao saglasnost za prenos i obradu samo onih podataka koji su primaocu obezbeđenja neophodni radi realizacije tog sredstva obezbeđenja a koji se u skladu sa zakonom smatraju bankarskom ili drugom tajnom;

2) dao izjavu da neće izvršiti prebijanje svog potraživanja prema poveriocu s kreditnim potraživanjem poverioca koje je dato kao finansijsko obezbeđenje, dok traje to obezbeđenje.

Pravo davaoca obezbeđenja na prilive koji proističu iz kreditnih potraživanja koja su data kao sredstvo obezbeđenja ne utiče na prava primaoca obezbeđenja po osnovu tog obezbeđenja utvrđena ugovorom o finansijskom obezbeđenju.

Ekvivalentna sredstva obezbeđenja

Član 10.

Ekvivalentna sredstva obezbeđenja su:

- 1) kod novčanih sredstava – novčana sredstva u istom iznosu i istoj valuti;
- 2) kod finansijskih instrumenata – finansijski instrumenti istog izdavaoca koji čine deo iste emisije ili klase finansijskog instrumenta, iste su nominalne vrednosti, iste valute i istih drugih osnovnih elemenata kao prvobitno data sredstva obezbeđenja, ili druga sredstva obezbeđenja ako je to utvrđeno ugovorom o finansijskom obezbeđenju.

Na ekvivalentna sredstva obezbeđenja, odnosno na ostvarivanje prava i izvršavanje obaveza po osnovu tih sredstava obezbeđenja – primenjuju se odredbe ugovora o finansijskom obezbeđenju koje se odnose na prvobitno data sredstva obezbeđenja.

III. DAVANJE, KORIŠĆENJE I PROMENA SREDSTAVA OBEZBEĐENJA

Davanje sredstava obezbeđenja

Član 11.

Odredbe ovog zakona primenjuju se samo na ugovore o finansijskom obezbeđenju kod kojih su primaocu obezbeđenja data sredstva obezbeđenja, odnosno kod kojih su primalac obezbeđenja, njegov zastupnik ili drugo lice koje deluje u njegovo ime i/ili za njegov račun, na osnovu prenetih sredstava obezbeđenja ili ustanovljenog založnog prava, stekli državinu ili kontrolu nad sredstvom obezbeđenja (u daljem tekstu: davanje sredstava obezbeđenja), o čemu se može obezbediti odgovarajući dokaz u pismenoj formi (u daljem tekstu: pismeni dokaz).

Primalac obezbeđenja stiče sredstvo obezbeđenja, odnosno založno pravo na sredstvu obezbeđenja u trenutku kad mu je to sredstvo obezbeđenja dato.

Pismeni dokaz o davanju sredstva obezbeđenja smatra se odgovarajućim ako se na osnovu njega može jasno utvrditi da je sredstvo obezbeđenja dato u skladu sa ugovorom o finansijskom obezbeđenju.

Radi utvrđivanja da je sredstvo obezbeđenja dato, dovoljno je pružiti pismeni dokaz o sledećem:

- 1) da su novčana sredstva odobrena i/ili evidentirana na određenom novčanom računu – ako se kao sredstvo obezbeđenja daju novčana sredstva;
- 2) da su finansijski instrumenti preneti na određeni račun finansijskih instrumenata, odnosno da je upisano založno pravo na finansijskom instrumentu u korist primaoca obezbeđenja – ako se kao sredstvo obezbeđenja daju finansijski instrumenti;

3) da je primaocu obezbeđenja, uz ugovor o finansijskom obezbeđenju, dostavljen spisak kreditnih potraživanja koji obavezno sadrži podatke o dužniku tog potraživanja, iznosu kreditnog potraživanja (glavnica, kamata i naknade) i datumu davanja saglasnosti i izjave iz člana 9. stav 5. ovog zakona – ako se kao sredstvo obezbeđenja daju kreditna potraživanja.

Smatra se da je kreditno potraživanje kao sredstvo obezbeđenja dato i kad dužnik i/ili treće lice nisu obavješteni o prenosu tog potraživanja, s tim da se dužnik koji je obavezu po osnovu ovog potraživanja izvršio davaocu obezbeđenja – oslobađa te obaveze ako za taj prenos nije znao.

Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti propisuje bliže uslove i način evidentiranja prenosa finansijskih instrumenata, odnosno upisa založnog prava na finansijskom instrumentu kao sredstava obezbeđenja po osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju.

Narodna banka Srbije može propisati bliže uslove i način evidentiranja prenosa novčanih sredstava i kreditnih potraživanja kao sredstava obezbeđenja po osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju.

Pravo korišćenja i raspolaganja založenim sredstvima obezbeđenja

Član 12.

Ugovorom o finansijskom obezbeđenju može se utvrditi da primalac obezbeđenja ima pravo korišćenja sredstva obezbeđenja na kome je upisano njegovo založno pravo (u daljem tekstu: založeno sredstvo obezbeđenja) i/ili raspolaganja založenim sredstvom obezbeđenja.

Obim i sadržina prava korišćenja i raspolaganja iz stava 1. ovog člana uređuju se ugovorom o finansijskom obezbeđenju, a ta prava mogu biti jednaka pravima koja bi primalac obezbeđenja imao da je vlasnik tog sredstva obezbeđenja.

Ako primalac obezbeđenja koristi založeno sredstvo obezbeđenja i/ili raspolaže njime, dužan je da:

1) najkasnije na dan dospeća finansijske obaveze vratiti, odnosno prenese ista ili ekvivalentna sredstva obezbeđenja davaocu obezbeđenja, u skladu sa ugovorom o finansijskom obezbeđenju; i/ili

2) na dan dospeća finansijske obaveze, ako je to utvrđeno ugovorom o finansijskom obezbeđenju, izvrši prebijanje vrednosti sredstava obezbeđenja s finansijskom obavezom, odnosno tu vrednost primeni na izvršenje finansijske obaveze.

Ako primalac obezbeđenja, u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, otuđi založeno sredstvo obezbeđenja – založno pravo primaoca obezbeđenja na tom sredstvu obezbeđenja prestaje da postoji, a treće lice stiće to sredstvo bez tereta.

Pravo korišćenja i raspolaganja iz ovog člana prestaje izvršenjem finansijske obaveze ili namirenjem iz sredstva obezbeđenja izvršenim u skladu s čl. 15. i 16. ovog zakona ili netiranjem potraživanja i obaveza izvršenim u skladu s članom 17. ovog zakona.

Primalac obezbeđenja dužan je da pri korišćenju založenog sredstva obezbeđenja i raspolaganju njime postupa s povećanom pažnjom, prema pravilima struke i običajima (pažnja dobrog stručnjaka), uzimajući u obzir tržišne okolnosti.

Primalac obezbeđenja kod zaloge kreditnog potraživanja nema prava iz ovog člana.

Promena sredstava obezbeđenja

Član 13.

Ugovorom o finansijskom obezbeđenju može se utvrditi promena sredstava obezbeđenja, i to:

- 1) obaveza davaoca obezbeđenja da pruži, tj. da dâ dodatna sredstva obezbeđenja ako se smanji vrednost sredstava obezbeđenja u odnosu na finansijsku obavezu;
- 2) pravo davaoca obezbeđenja da povuče deo sredstva obezbeđenja ako se poveća vrednost sredstava obezbeđenja u odnosu na finansijsku obavezu;
- 3) pravo davaoca obezbeđenja da zameni dato sredstvo obezbeđenja drugim sredstvom obezbeđenja najmanje iste vrednosti.

Ako u skladu sa stavom 1. tačka 3) ovog člana vrši zamenu sredstava obezbeđenja, davalac obezbeđenja dužan je da nova sredstva obezbeđenja pruži, tj. da ih dâ primaocu obezbeđenja najkasnije u trenutku povlačenja, odnosno zamene ranije datih sredstava obezbeđenja.

Na nova, odnosno dodatna sredstva obezbeđenja primenjuju se odredbe ugovora o finansijskom obezbeđenju koje se odnose na prvobitno data sredstva obezbeđenja.

Pravo davaoca obezbeđenja na povlačenje, odnosno zamenu datih sredstava obezbeđenja ne utiče na prava primaoca obezbeđenja po osnovu sredstva obezbeđenja utvrđena ugovorom o finansijskom obezbeđenju.

IV. REALIZACIJA SREDSTAVA OBEZBEĐENJA

Uslovi za realizaciju sredstva obezbeđenja (eng. *Enforcement event*)

Član 14.

Uslovi za realizaciju sredstva obezbeđenja jesu neizvršenje dospele finansijske obaveze ili drugi sličan događaj ili okolnost koja se odnosi na jednu od ugovornih strana a koji su predviđeni ugovorom o finansijskom obezbeđenju i po čijem nastupanju:

- 1) primalac obezbeđenja stiče pravo da svoje potraživanje namiri vansudskim putem iz sredstva obezbeđenja u skladu s čl. 15. i 16. ovog zakona; i/ili
- 2) vrši se netiranje potraživanja i obaveza između davaoca obezbeđenja i primaoca obezbeđenja u skladu s članom 17. ovog zakona.

Realizacija sredstava obezbeđenja vrši se na način utvrđen ugovorom o finansijskom obezbeđenju, u skladu s čl. 15. do 17. ovog zakona.

Realizacija sredstva obezbeđenja, ako drukčije nije utvrđeno ugovorom o finansijskom obezbeđenju, izvršava se na sledeći način:

- 1) bez dostavljanja prethodnog obaveštenja, odnosno upozorenja o nameri realizacije sredstava obezbeđenja, bilo davaocu obezbeđenja, bilo dužniku po finansijskoj obavezi (ako to nije isto lice kao davalac obezbeđenja);
- 2) bez saglasnosti ili odluke suda, organa javne vlasti ili bilo kog drugog lica;
- 3) bez javne prodaje ili bilo kog drugog propisanog načina realizacije;
- 4) bez utvrđivanja posebnog roka koji mora proteći od nastupanja uslova za realizaciju sredstava obezbeđenja do te realizacije.

Na realizaciju sredstava obezbeđenja ne utiče pokretanje/otvaranje postupka

stečaja, likvidacije ili primena mere reorganizacije nad davaocem ili primaocem obezbeđenja, niti bilo koja odluka ili saglasnost nadležnog organa u tom postupku može biti prethodni ili naknadni uslov za realizaciju sredstva obezbeđenja.

Novčana sredstva i finansijski instrumenti na kojima je ustanovljeno založno pravo u skladu sa ovim zakonom – izuzeta su od izvršenja u smislu zakona kojim se uređuje izvršenje i obezbeđenje.

Namirenje potraživanja iz založenih sredstava obezbeđenja

Član 15.

Po nastupanju uslova za realizaciju sredstava obezbeđenja u skladu s članom 14. ovog zakona, primalac obezbeđenja nema više obavezu da davaocu obezbeđenja vrati primljena ili ekvivalentna sredstva obezbeđenja, već svoje potraživanje može namiriti iz založenih sredstava obezbeđenja, na sledeći način:

1) neposrednim namirenjem iz novčanih sredstava koja su sredstvo obezbeđenja, tako što vrednost novčanih sredstava prebije s finansijskom obavezom, odnosno tu vrednost primeni na izvršenje finansijske obaveze;

2) prodajom ili prisvajanjem, tj. zadržavanjem u svojini finansijskog instrumenta koji je sredstvo obezbeđenja (primalac obezbeđenja stiče pravo svojine nad finansijskim instrumentom);

3) prodajom ili prisvajanjem, tj. zadržavanjem kreditnog potraživanja koje je sredstvo obezbeđenja (primalac obezbeđenja postaje imalac tog potraživanja).

Primalac obezbeđenja namiruje se prodajom založenog sredstva obezbeđenja tako što vrednost novčanih sredstava ostvarenih prodajom sredstva obezbeđenja prebije s finansijskom obavezom, odnosno tu vrednost primeni na izvršenje finansijske obaveze.

Primalac obezbeđenja namiruje se prisvajanjem založenog sredstva obezbeđenja – sticanjem prava svojine na finansijskom instrumentu, odnosno sticanjem kreditnog potraživanja tako što vrednost prisvojenog sredstva obezbeđenja prebije s finansijskom obavezom, odnosno tu vrednost primeni na izvršenje finansijske obaveze.

Prisvajanje založenog sredstva obezbeđenja moguće je samo ako su primalac i davalac obezbeđenja izričito ugovorili to prisvajanje, kao i način utvrđivanja vrednosti sredstava obezbeđenja u tom slučaju.

Primalac obezbeđenja dužan je da eventualni višak vrednosti založenih sredstava obezbeđenja preostao nakon namirenja potraživanja bez odlaganja vrati davaocu obezbeđenja. U suprotnom, dužan je da davaocu obezbeđenja plati propisanu zateznu kamatu za period od dana namirenja do dana vraćanja viška vrednosti.

Primalac obezbeđenja dužan je da, najkasnije narednog dana od dana namirenja potraživanja iz sredstava obezbeđenja, davaocu obezbeđenja i, ako to nije isto lice, dužniku po finansijskoj obavezi – dostavi obaveštenje o namirenju potraživanja, koje obavezno sadrži podatak o iznosu tog namirenja i podatak o eventualnom višku vrednosti iz stava 5. ovog člana.

Primalac obezbeđenja dužan je da pri namirenju potraživanja, odnosno utvrđivanju vrednosti sredstva obezbeđenja i izračunavanju finansijske obaveze postupa s pažnjom dobrog stručnjaka, uzimajući u obzir tržišne okolnosti.

Namirenje potraživanja iz stečenih sredstava obezbeđenja

Član 16.

Ako je stekao sredstvo obezbeđenja u skladu sa ugovorom o finansijskom obezbeđenju iz člana 2. stav 2. ovog zakona – primalac obezbeđenja po nastupanju uslova za realizaciju sredstava obezbeđenja u skladu s članom 14. ovog zakona nema više obavezu da davaocu obezbeđenja vrati primljena ili ekvivalentna sredstva obezbeđenja, već svoje potraživanje može namiriti iz stečenih sredstava obezbeđenja.

Na namirenje potraživanja primaoca obezbeđenja u slučaju stečenih sredstava obezbeđenja shodno se primenjuju odredbe o namirenju potraživanja iz založenih sredstava obezbeđenja iz člana 15. st. 3. do 7. ovog zakona.

Netiranje po osnovu prevremenog dospeća ili prestanka obaveza (eng. *Close-out netting*)

Član 17.

Ugovorom o finansijskom obezbeđenju može se utvrditi da se, po nastupanju uslova za realizaciju sredstava obezbeđenja u skladu s članom 14. ovog zakona, automatski ili na zahtev ugovorne strane, preduzima sledeće:

1) međusobne obaveze po osnovu jednog ili više ugovora o finansijskom obezbeđenju smatraju se dospelim i izražavaju se kao novčane obaveze ili prestaju i zamenjuju se novim novčanim obavezama, u skladu s njihovom procenjenom tekućom vrednošću, odnosno vrednošću koja je utvrđena na način iz ugovora o finansijskom obezbeđenju; i/ili

2) vrši se netiranje (prebijanje) međusobnih potraživanja i obaveza po osnovu jednog ili više ugovora o finansijskom obezbeđenju, tako da je ugovorna strana koja duguje veći iznos dužna da plati razliku u iznosu potraživanja (neto iznos).

Utvrđivanje vrednosti sredstva obezbeđenja i izračunavanje finansijskih obaveza u slučaju iz stava 1. ovog člana vrši se s pažnjom dobrog stručnjaka, uzimajući u obzir tržišne okolnosti.

Na namirenje potraživanja netiranjem iz ovog člana – shodno se primenjuju odredbe o namirenju potraživanja iz založenih sredstava obezbeđenja iz člana 15. st. 5. i 6. ovog zakona.

V. PRIMENA DRUGIH PROPISA NA UGOVOR O FINANSIJSKOM OBEZBEĐENJU

Zaštita ugovora o finansijskom obezbeđenju u slučaju stečaja, likvidacije i primene mera reorganizacije

Član 18.

Prava i obaveze iz ugovora o finansijskom obezbeđenju, uključujući davanje, sticanje, promenu i realizaciju sredstava obezbeđenja, izvršavaju se nesmetano, bez obzira na pokretanje/otvaranje i sprovođenje postupka stečaja, likvidacije ili primene mera reorganizacije nad davaocem ili primaocem obezbeđenja.

Odredbe ugovora o finansijskom obezbeđenju, kao ni davanje, sticanje i promena sredstava obezbeđenja u skladu s tim ugovorom – ne mogu se pobijati niti utvrđivati ništavim samo zbog toga što je:

1) ugovor o finansijskom obezbeđenju zaključen, ili je sredstvo obezbeđenja dato, stečeno ili promenjeno pre trenutka donošenja odgovarajuće odluke o pokretanju/otvaranju postupka stečaja ili likvidacije ili primene mera reorganizacije,

odnosno preduzimanja pravne radnje u vezi s tim postupkom ili u propisanom roku pre pokretanja/otvaranja postupka stečaja ili likvidacije ili primene mera reorganizacije nad davaocem ili primaocem obezbeđenja;

2) finansijska obaveza nastala pre dana na koji je sredstvo obezbeđenja dato, stečeno ili promenjeno.

Ako je ugovor o finansijskom obezbeđenju zaključen, ili je sredstvo obezbeđenja dato, stečeno ili promenjeno, ili je finansijska obaveza nastala na dan pokretanja/otvaranja postupka stečaja ili likvidacije ili primene mera reorganizacije a nakon trenutka donošenja odgovarajuće odluke o pokretanju/otvaranju tog postupka ili primeni mera – ugovor o finansijskom obezbeđenju, kao i davanje, sticanje i promena sredstava obezbeđenja, pravno su važeći i obavezujući ako primalac obezbeđenja dokaže da nije znao, niti je bio dužan da zna za pokretanje/otvaranje tog postupka ili primenu tih mera.

Na pobijanje pravnih poslova i radnji stečajnog dužnika koji je primalac ili davalac obezbeđenja primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje stečaj, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Pobijanje, odnosno utvrđivanje ništavim pojedinih odredaba ugovora o finansijskom obezbeđenju koje se odnose samo na određene finansijske obaveze – ne povlači ništavost celog ugovora, a netiranje ostalih obaveza po osnovu tog ugovora sprovodi se nesmetano, u skladu s članom 17. ovog zakona.

Postupak stečaja ili likvidacije, u smislu ovog zakona, označava postupak stečaja ili likvidacije ili drugi postupak kolektivnog namirenja poverilaca, akcionara ili drugih članova društva iz imovine dužnika, bilo da je pokrenut dobrovoljno ili prinudno, a koji se sprovodi uz učešće sudskog ili drugog nadležnog organa.

Mere reorganizacije, u smislu ovog zakona, označavaju mere koje sudski ili drugi nadležni organ primenjuje radi očuvanja ili poboljšanja finansijskog stanja dužnika, ako te mere utiču na stečena prava trećih lica, posebno mere koje se odnose na zabranu ili ograničenje plaćanja, izvršenje obaveza ili smanjenje potraživanja.

Odnos prema drugim propisima

Član 19.

Sredstva obezbeđenja iz ovog zakona mogu se ugovarati bilo u skladu sa ovim zakonom bilo u skladu s drugim zakonom kojim se uređuju sredstva obezbeđenja.

Ako ugovorom nije izričito drukčije utvrđeno, smatra se da su sredstva obezbeđenja iz ovog zakona između subjekata iz člana 4. ovog zakona ugovorena u skladu sa ovim zakonom.

Na pitanja koja nisu uređena ovim zakonom a odnose na ugovor o finansijskom obezbeđenju i sredstva obezbeđenja iz ovog zakona primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi i odredbe drugih propisa, ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Odredbe čl. 12. do 17. ovog zakona ne dovode u pitanje odredbe zakona kojim se uređuju banke a koje se odnose na restrukturiranje banaka i bankarske grupe, niti ovlašćenja Narodne banke Srbije u vezi s restrukturiranjem banke ili bankarske grupe koja su utvrđena tim zakonom a na osnovu kojih se mogu utvrditi određena ograničenja koja se odnose na pravne posledice ugovora o finansijskom obezbeđenju, realizaciju sredstva obezbeđenja, netiranje po osnovu prevremenog dospeća ili prestanka obaveza ili bilo koji drugi način i uslove za realizaciju sredstva obezbeđenja.

VI. PRIMENA ODREDABA OVOG ZAKONA O NETIRANJU (ENG. *CLOSE-OUT NETTING*) NA DRUGE FINANSIJSKE UGOVORE

Netiranje kod drugih finansijskih ugovora

Član 20.

Finansijskim ugovorom mogu se utvrditi događaji i okolnosti (neizvršenje dospele finansijske obaveze ili drugi sličan događaj ili okolnost koja se odnosi na jednu od ugovornih strana) po čijem se nastupanju, automatski ili na zahtev ugovorne strane, preduzima sledeće:

1) međusobne obaveze po osnovu jednog ili više finansijskih ugovora smatraju se dospelim i izražavaju kao novčane obaveze ili prestaju i zamenjuju se novim novčanim obavezama, u skladu s njihovom procenjenom tekućom vrednošću, odnosno vrednošću koja je utvrđena na način iz tog ugovora; i/ili

2) vrši se netiranje (prebijanje) međusobnih potraživanja i obaveza po osnovu jednog ili više finansijskih ugovora, tako da je ugovorna strana koja duguje veći iznos dužna da plati razliku u iznosu potraživanja (neto iznos).

Finansijski ugovor iz stava 1. ovog člana jeste okvirni ugovor ili drugi ugovor zaključen na način i u formi koji su uobičajeni u poslovnoj praksi, čije su ugovorne strane subjekti iz člana 4. ovog zakona i po osnovu koga za dužnika nastaje finansijska obaveza, a za poverioca pravo na novčano namirenje i/ili predaju, odnosno prenos novčanih sredstava, odnosno finansijskih instrumentata u skladu sa zakonom (finansijska transakcija), i to:

1) ugovor o finansijskim derivatima u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala (opcije, fjučersi, svopovi, kamatni forvardi i dr.);

2) ugovor o kupovini i prodaji ili pozajmljivanju hartija od vrednosti, instrumenata tržišta novca i drugih finansijskih instrumenata u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala, kao i ugovor o drugoj finansijskoj transakciji koja za predmet ima ove finansijske instrumente;

3) ugovor o finansijskoj transakciji zaključenoj na deviznom tržištu u skladu s propisima kojima se uređuje devizno poslovanje (terminska i svop kupovina/prodaja deviza i dr.);

4) drugi finansijski ugovor utvrđen u listi koju objavljuje Narodna banka Srbije.

Na novčana sredstva i finansijske instrumente koji su predmet finansijske transakcije u smislu ovog člana shodno se primenjuju odredbe čl. 6, 7. i 8. ovog zakona.

Na netiranje po osnovu finansijskih ugovora iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe člana 17. ovog zakona.

Pokretanje/otvaranje i sprovođenje postupka stečaja i likvidacije ili primena mera reorganizacije ne utiču na ostvarivanje prava na netiranje iz stava 1. ovog člana.

Na zaštitu prava na netiranje u slučaju stečaja, likvidacije i primene mera reorganizacije nad ugovornom stranom finansijskog ugovora iz stava 1. ovog člana shodno se primenjuju odredbe člana 18. ovog zakona.

Ako nakon netiranja međusobnih potraživanja i obaveza po osnovu finansijskog ugovora iz stava 1. ovog člana stečajni dužnik nije u potpunosti izmirio finansijsku obavezu – poverilac može svoje potraživanje prema njemu namiriti u

stečajnom postupku kao stečajni poverilac.

VII. NADZOR

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona

Član 21.

Narodna banka Srbije vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona kod subjekata nad čijim poslovanjem vrši kontrolu, odnosno nadzor prema posebnim zakonima, u skladu sa odredbama tih zakona kojima se uređuju kontrolna, odnosno nadzorna ovlašćenja Narodne banke Srbije.

Komisija za hartije od vrednosti vrši nadzor nad primenom odredaba ovog zakona kod subjekata nad čijim poslovanjem vrši nadzor prema posebnim zakonima, u skladu sa odredbama tih zakona kojima se uređuju njena nadzorna ovlašćenja.

Nadzor nad primenom odredaba ovog zakona kod subjekata koji nisu obuhvaćeni kontrolom, odnosno nadzorom iz st. 1. i 2. ovog člana – vrše nadležni organi u skladu s njihovim ovlašćenjima uređenim posebnim zakonima.

Nadzorni organ iz ovog člana može bliže propisati uslove i način vršenja kontrole, odnosno nadzora nad sprovođenjem odredaba ovog zakona iz svoje nadležnosti.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji

Član 22.

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice u sledećim slučajevima:

1) ako je zaključilo ugovor o finansijskom obezbeđenju, odnosno finansijski ugovor u smislu ovog zakona a nije subjekt iz člana 4. ovog zakona, u nameri da se na taj ugovor primenjuju odredbe ovog zakona;

2) ako je kao subjekt iz člana 4. ovog zakona zaključilo ugovor o finansijskom obezbeđenju, odnosno finansijski ugovor u smislu ovog zakona, s drugom ugovornom stranom koja nije subjekt iz tog člana, u nameri da se na taj ugovor primenjuju odredbe ovog zakona;

3) ako je zaključilo ugovor o finansijskom obezbeđenju kod kojeg je kreditno potraživanje sredstvo obezbeđenja a nisu ispunjeni uslovi iz člana 9. stav 5. ovog zakona;

4) ako, kao primalac obezbeđenja, kod namirenja iz založenih sredstava obezbeđenja postupi suprotno članu 15. st. 4. i 6. ovog zakona;

5) ako, shodnom primenom člana 15. st. 4. i 6. ovog zakona, kao primalac obezbeđenja, pri namirenju potraživanja iz stečenih sredstava obezbeđenja ne postupi u skladu s tim odredbama (član 16. stav 2);

6) ako, shodnom primenom člana 15. stav 6. ovog zakona, ugovorna strana u ugovoru o finansijskom obezbeđenju pri namirenju potraživanja netiranjem ne postupi u skladu s tim odredbama (član 17. stav 3);

7) ako, shodnom primenom člana 17. stav 3. ovog zakona, ugovorna strana u finansijskom ugovoru pri namirenju potraživanja netiranjem ne postupi u skladu sa odredbama člana 15. stav 6. ovog zakona (član 20. stav 4).

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 20.000 do 150.000 dinara.

Za radnje iz stava 1. ovog člana kazniće se i preduzetnik novčanom kaznom od 30.000 do 500.000 dinara.

Član 23.

Za radnje iz člana 22. ovog zakona, Narodna banka Srbije izriče mere i novčane kazne subjektima nad čijim poslovanjem vrši kontrolu, odnosno nadzor prema posebnim zakonima, u skladu sa odredbama tih zakona kojima se uređuju njena kontrolna, odnosno nadzorna ovlašćenja.

IX. PRELAZNA ODREDBA I ZAVRŠNE ODREDBE

Ugovori zaključeni pre početka primene ovog zakona

Član 24.

Ugovori zaključeni između subjekata iz člana 4. ovog zakona kojima su ustanovljena sredstva obezbeđenja u smislu ovog zakona, odnosno finansijski ugovori u smislu člana 20. ovog zakona – a koji do dana početka primene ovog zakona nisu izvršeni – izvršiće se po propisima koji su bili na snazi do početka primene ovog zakona.

Prestanak važenja odredaba Zakona o stečaju i likvidaciji banaka i društava za osiguranje

Član 25.

Danom početka primene ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 12. Zakona o stečaju i likvidaciji banaka i društava za osiguranje („Službeni glasnik RS“, br. 14/2015).

Stupanje na snagu

Član 26.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije“, a primenjuje se od 1. januara 2019. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o finansijskom obezbeđenju sadržan je u odredbama člana 97. tač. 6. i 7. Ustava Republike Srbije, kojima je, pored ostalog, propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih delatnosti, monetarni, bankarski i devizni sistem, svojinske i obligacionopravne odnose i zaštitu svih oblika svojine.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Osnovni cilj donošenja Zakona o finansijskom obezbeđenju (u daljem tekstu: Zakon) jeste uspostavljanje savremenog, jasnog, jedinstvenog i efikasnog pravnog okvira za ugovaranje i realizaciju kolaterala za izvršavanje obaveza učesnika na finansijskom tržištu. Na ovaj način, doprinosi se kako razvoju finansijskog tržišta tako i očuvanju i jačanju stabilnosti finansijskog sistema.

Donošenje Zakona važno je zato što važeća zakonska rešenja kojima se uređuje finansijski kolateral, tj. zaloga hartija od vrednosti, novca i kreditnih potraživanja, nisu sistemski obuhvaćena i međusobno usklađena, nisu prilagođena savremenim tržišnim kretanjima, niti usklađena s međunarodnim standardima, te bez jasnog, prepoznatljivog i opšteprihvaćenog pravnog okvira ne pružaju potrebnu pravnu i finansijsku sigurnost. S tim u vezi, dugi niz godina domaći i strani investitori ističu da, zbog nepostojanja odgovarajuće regulative u ovoj oblasti, nema uslova za intenzivniji razvoj repo tržišta, tržišta finansijskih derivata i drugih vanberzanskih segmenata s domaćim i stranim elementom. Pošto ove transakcije do sada nisu bile svrstane pod međunarodno prepoznatljivi pravni okvir, tretirane su kao rizičnije, a samim tim su bile i skuplje za domaća lica, čija je pozicija u pregovorima sa stranim partnerima zato bila nepovoljnija. Negativni efekti ovih činilaca prenose se na finansiranje realnog sektora u smislu njegovog smanjenog obima, skupljih sredstava i slabije diversifikovanih rizika.

Kada je reč o zalozima na hartijama od vrednosti, Zakon o obligacionim odnosima sadrži odredbe o zalozima materijalizovanih hartija od vrednosti, a u praksi se, prema Zakonu o tržištu kapitala, izdaju dematerijalizovane hartije od vrednosti (elektronski zapisi), koje se registruju i vode na računima u Centralnom registru, depou i kliringu hartija od vrednosti (u daljem tekstu: Centralni registar). Zbog nedostatka odgovarajuće zakonske regulative, upis i aktiviranje zaloge finansijskih instrumenata su podregulisani, odnosno bliže su uređeni aktima Centralnog registra.

Polazeći od navedenog, ciljevi zakona su višestruki:

- ostvarivanje i unapređivanje pravne sigurnosti i efikasnosti u izvršavanju obaveza na finansijskom tržištu utvrđivanjem jasnih pravila za ugovaranje, evidentiranje i realizaciju kolaterala, bez administrativnih procedura i sprovođenja dugotrajnog sudskog ili administrativnog postupka;
- smanjenje kreditnog rizika učesnika na finansijskom tržištu, posebno uz mogućnost ugovaranja netiranja po osnovu prevremenog dospeća ili prestanka međusobnih potraživanja i obaveza ugovornih strana (*close-out netting*);
- standardizacija finansijskih okvirnih ugovora, sa institutom netiranja, koja doprinosi i smanjenju sistemskog rizika, a te performanse dalje – poboljšanju kreditnog rejtinga, ne samo na nivou učesnika na finansijskom tržištu, već i na nivou države;
- veći stepen zaštite potraživanja Narodne banke Srbije u sprovođenju monetarnih operacija – repo transakcija kupovine/prodaje hartija od vrednosti,

deviznih svop transakcija i odobravanja kredita bankama na bazi zaloge hartija od vrednosti i drugog finansijskog kolaterala;

– veći stepen zaštite potraživanja Republike Srbije u poslovima upravljanja javnim dugom na finansijskom tržištu, kao što je ugovaranje finansijskih derivata za zaštitu od deviznih rizika;

– veći stepen pravne sigurnosti za strane investitore i kreditore u poslovanju s domaćim finansijskim institucijama, uz istovremeno bolju poziciju ovih rezidenata u pregovorima sa stranim partnerima i pristup povoljnijim izvorima finansiranja;

– implementacija savremenih tržišnih rešenja, kao što je mogućnost da primalac obezbeđenja (poverilac) raspolaže kolateralom, umesto da sredstva obezbeđenja budu blokirana, što doprinosi većoj likvidnosti tržišta, odnosno intenzivnijem sekundarnom prometu finansijskih instrumenata;

– unapređenje tržišta kolateralizovanih pozajmica, odnosno repo poslova i poslova s finansijskim derivatima radi zaštite od deviznog i drugih vrsta tržišnih rizika, kao i drugih kvalifikovanih OTS ugovora.

Zakonom se posebno uređuju sledeća pitanja:

– **ugovori o finansijskom obezbeđenju**, kojima se, radi obezbeđenja izvršenja određene finansijske obaveze učesnika na finansijskom tržištu, pod uslovima utvrđenim Zakonom, ustanovljava založno pravo ili prenosi sredstvo obezbeđenja (prenosi pravo svojine), kao što su repo ugovori;

– **subjekti ugovora o finansijskom obezbeđenju**: kvalifikovani učesnici na finansijskom tržištu, uključujući Republiku Srbiju, Narodnu banku Srbije, banke i druga lica iz finansijskog sektora, kao i Evropska unija, Evropska centralna banka i druge finansijske institucije koje posluju u skladu s propisima Evropske unije, pri čemu nije predviđeno da ugovorna strana bude i drugi subjekt – pravno i fizičko lice, jer je procenjeno da u ovoj fazi još nedovoljno razvijenog domaćeg finansijskog tržišta ne bi bilo celishodno omogućiti ulazak ovih drugih lica, slabije ekonomske snage i manje finansijski edukovanih, u predviđene finansijske transakcije (čime je iskorišćena i opcija isključenja navedenih lica iz primene nacionalnog zakonodavstva o finansijskim kolateralima data u direktivi o finansijskim kolateralima – *Directive on financial collateral arrangements*¹ – u daljem tekstu: Direktiva);

– **sredstva obezbeđenja**: novčana sredstva, finansijski instrumenti i kreditna potraživanja – kolateral koji je podoban tržišni materijal;

– **davanje sredstva obezbeđenja poveriocu**, čime se obezbeđuju veća pravna sigurnost i zaštita poverilaca;

– **mogućnost korišćenja založenih sredstava obezbeđenja i raspolaganja tim sredstvima**, čime se podstiče likvidnost tržišta;

– **efikasna realizacija sredstava obezbeđenja** – vansudskim putem, po tržišnim principima, uz mogućnost netiranja, ali i prisvajanja tog sredstva, odnosno sticanja prava svojine na tom sredstvu (ako je tako ugovoreno) – što je značajna zakonska novina;

– **primena close-out netting instituta na ugovore o finansijskom obezbeđenju i druge kvalifikovane finansijske ugovore**, kao što su ugovor o finansijskim derivatima, ugovor o kupovini/prodaji hartija od vrednosti i drugi ugovori utvrđeni na listi koju objavljuje Narodna banka Srbije;

– **zaštita ugovora od posledica stečaja**, odnosno ostvarivanje prava iz ugovora o finansijskom obezbeđenju nezavisno od postupka stečaja, likvidacije i mera reorganizacije prema davaocu/primaocu obezbeđenja, čime se stvaraju pretpostavke za smanjenje kreditnog rizika;

¹ *Directive 2002/47/EC, 2009/44/ EC i 2014/59/EU*

– **nadzor nad primenom odredaba Zakona** koji vrše nadležne institucije – Narodna banka Srbije, Komisija za hartije od vrednosti i drugi nadležni organi shodno njihovim ovlašćenima uređenim posebnim zakonima;

– **kaznene odredbe** za pojedine radnje izvršene suprotno odredbama Zakona;

– **završna odredba**, kojom je propisan početak primene Zakona – 1. januar 2019. godine.

Pošto je u evropskom pravu materija finansijskog kolaterala uređena Direktivom, Zakonom je izvršeno usklađivanje sa ovom pravnom tekovinom Evropske unije. Istovremeno, radi obezbeđenja pretpostavki za dalji razvoj tržišta i konkurentniju poziciju domaćih institucija, težilo se primerenom usvajanju rešenja najbolje tržišne prakse u oblasti kolaterala i vanberzanskih ugovora, na osnovu Principa za sprovođenje *close-out netting-a*² i modela okvirnih ugovora svetski priznatih međunarodnih samoregulatornih institucija, kao što su *International Swaps and Derivatives Association* (ISDA)³ i Evropska bankarska federacija (EBF).⁴

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Zakonom su predviđene značajne novine u sistemskom uređenju ugovora na finansijskom tržištu sa sredstvima obezbeđenja i, po tom osnovu, efikasnog namirenja potraživanja. Predviđeni su i novi pravni instituti u skladu s međunarodnim standardima i najboljom tržišnom praksom.

Članom 1. definišu se predmet i cilj Zakona. Predmet se odnosi na posebno obezbeđenje izvršavanja finansijskih obaveza (kolateral), na osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju koji zaključuju učesnici na finansijskom tržištu. Cilj Zakona je stvaranje pretpostavki za sigurnije i efikasnije izvršavanje ovih obaveza, čime se doprinosi očuvanju i jačanju stabilnosti finansijskog sistema. Doprinos očuvanju i jačanju stabilnosti finansijskog sistema inače je i zakonski cilj Narodne banke Srbije, pored njenog primarnog cilja – dostizanja i održavanja cenovne stabilnosti.

Članom 2. precizno se definišu ugovor o finansijskom obezbeđenju, vrste tog ugovora i, s tim u vezi, osnovna prava i obaveze ugovornih strana. Prvi put se u našem pravnom sistemu imenuju ugovori o finansijskom obezbeđenju, u skladu s međunarodnim standardima. Propisuje se da se ugovorom o finansijskom obezbeđenju obavezuje davalac obezbeđenja da, radi obezbeđenja izvršenja svoje ili tuđe finansijske obaveze, prenese sredstvo obezbeđenja primaocu obezbeđenja ili da na tom sredstvu ustanovi založno pravo u korist primaoca obezbeđenja, a primalac obezbeđenja obavezuje se da, u skladu s tim ugovorom, primljena ili ekvivalentna sredstva obezbeđenja vrati davaocu obezbeđenja po izvršenju finansijske obaveze, odnosno istovremeno s tim izvršenjem. Prema navedenom, moguća su dva osnovna modaliteta ugovora o finansijskom obezbeđenju: 1) ugovor kojim se prenosi pravo svojine na novčanim sredstvima ili finansijskim instrumentima koji su sredstvo obezbeđenja, odnosno kojim se prenosi potraživanje koje je sredstvo obezbeđenja (kreditno potraživanje) i 2) ugovor kojim se u korist poverioca – primaoca finansijskog obezbeđenja ustanovljava založno pravo. Prvi ugovor, kojim se prenosi (fiducijarno) pravo svojine takođe je zakonska novina. Ovi ugovori obuhvataju repo ugovore o kupovini/prodaji finansijskih instrumenata koji se i sada sporadično u praksi zaključuju, s tim što zakonom nisu eksplicitno uređeni, izuzev repo transakcija koje u znatnom obimu sprovodi Narodna banka Srbije po propisima iz oblasti monetarne politike. Prema ovom ugovoru, primalac obezbeđenja,

² UNIDROIT Principles of the operation of close-out netting provisions

³ ISDA Model Netting act, ISDA Master Agreement

⁴ EBF – European Master Agreement

ako nije drukčije ugovoreno, ima pravo da koristi novčana sredstva i finansijske instrumente koji čine sredstvo obezbeđenja i da njima raspolaže kao da je vlasnik. Prema drugom ugovoru, kojim se u korist primaoca obezbeđenja konstituiše zaloga, davalac zadržava pravo svojine na kolateralu, odnosno ostaje imalac potraživanja koje je sredstvo obezbeđenja, s tim što je i u ovom slučaju moguće ugovoriti pravo korišćenja i raspolaganja ovim sredstvima u korist poverioca. Ugovorne strane, u skladu sa Zakonom, imaju slobodu ugovaranja i izbora uslova pod kojima će bliže urediti međusobne odnose, opredeljujući se za ponuđena dispozitivna zakonska rešenja u pogledu vrste sredstava obezbeđenja, načina korišćenja tih sredstava i raspolaganja njima, načina namirenja potraživanja i dr., u meri koja njima odgovara, s tim što zakonodavac obezbeđuje pretpostavke pravne sigurnosti i finansijske stabilnosti.

Kad je reč o načinu zaključenja i formi ugovora, **članom 3.** predviđeno je da to može biti poseban ugovor ili sastavni deo okvirnog ugovora, što je široko zastupljena međunarodna praksa, odnosno deo opštih uslova poslovanja – u pismenoj ili elektronskoj formi.

S obzirom na to da Zakon pruža posebnu zaštitu po osnovu ugovora koji zaključuju učesnici na finansijskom tržištu, koji se u okviru svoje delatnosti bave poslovima na tom tržištu i profesionalno su osposobljeni za te poslove – **članom 4.** utvrđene su kategorije tih subjekata. To su kvalifikovani učesnici na domaćem i stranom finansijskom tržištu, uključujući Republiku Srbiju, Narodnu banku Srbije, banke, brokersko- -dilerska društva, investicione fondove, osiguravajuća društva i druga lica iz domaćeg finansijskog sektora, zatim Evropska unija, države članice Evropske unije, Evropska centralna banka, Međunarodni monetarni fond i druge finansijske institucije.

Članom 5. definiše se finansijska obaveza čije je izvršenje obezbeđeno ugovorom o finansijskom obezbeđenju. To je obaveza po osnovu koje poverilac ima pravo na novčano namirenje i/ili pravo da mu se predaju, odnosno prenesu finansijski instrumenti i isključivo se može odnositi na ove finansijske transakcije. Obaveza može biti sadašnja ili buduća, uslovna ili bezuslovna, stalna ili povremena, određiva po vrsti i/ili klasi, kao i druga finansijska obaveza koja proizlazi iz ugovora, u skladu sa zakonom. Takođe, u skladu sa zakonom, odnosno pravnim osnovom nastanka finansijske obaveze, precizira se da ona može glasiti na dinare ili na stranu valutu.

Sredstva obezbeđenja pobrojana su u **članu 6,** i to mogu biti 1) novčana sredstva – dinarska ili devizna sredstva na depozitnom, platnom ili drugom određenom novčanom računu; 2) finansijski instrumenti – hartije od vrednosti, instrumenti tržišta novca i drugi finansijski instrumenti u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala i 3) kreditna potraživanja iz ugovora o kreditu koji odobrava banka ili drugo lice koje u skladu sa zakonom može odobravati kredite. Navedena sredstva obezbeđenja bliže su uređena čl. 7. do 10.

Pošto se devizne transakcije sprovode u skladu sa osnovnim zakonom (Zakonom o deviznom poslovanju), Zakonom se ne predviđaju nikakvi izuzeci od tog deviznog režima, već se precizira da za sticanje i prenos finansijskog obezbeđenja važe ograničenja utvrđena propisima kojima se uređuje devizno poslovanje. Predviđeno je i da se na izveštavanje o poslovima s finansijskim derivatima primenjuju propisi kojima se uređuju ti poslovi (Odluka o obavljanju poslova s finansijskim derivatima), kako bi se preciziralo da se ove transakcije obavljaju bez dodatnih uslova, uključujući izveštavanje o tim poslovima.

Prema **članu 7,** novčana sredstva, kao sredstvo obezbeđenja, mogu biti dinarska ili devizna sredstva na određenom novčanom računu – depozitnom, platnom ili drugom računu koji odrede ugovorne strane, pri čemu se u obezbeđenju

ne može dati gotov novac. Shodno tome, svako davanje, prenos, povlačenje i sl. novčanih sredstava moraju biti evidentirani preko novčanih računa.

Članom 8. uređuju se finansijski instrumenti koji se mogu dati kao kolateral, i to: hartije od vrednosti, instrumenti tržišta novca i drugi finansijski instrumenti u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala (obveznice, akcije, komercijalni zapisi, depozitne potvrde i dr.). Za finansijske instrumente koji se izdaju na domaćem tržištu propisan je uslov – njihova dematerijalizovana forma, u skladu s domaćim propisima, dok strani finansijski instrumenti moraju biti evidentirani u odgovarajućem registru ili na računu tih instrumenata, u skladu s jurisdikcijom mesta izdavanja i pretpostavljene povezanosti tih računa sa Centralnim registrom. Neophodan uslov za podobnost ove vrste kolaterala jeste da se finansijskim instrumentima može trgovati, odnosno da su oni slobodno prenosivi.

Da bi se smanjio rizik od prekomernog zaduživanja, a tržišni učesnici zaštitili od nelikvidnosti/nesolventnosti druge ugovorne strane, te sprečili poremećaji na tržištu – propisano je da se za finansijsko obezbeđenje ne mogu davati sopstvene akcije, što je predviđeno i Direktivom.

Precizirano je da se vrednost finansijskih instrumenata kao sredstava obezbeđenja utvrđuje prema njihovoj tržišnoj vrednosti, ako ugovorom o finansijskom obezbeđenju nije drukčije utvrđeno. Npr. ako se ne može obezbediti kotacija na tržištu, alternativno se može ugovoriti cena prema nominalnoj vrednosti finansijskih instrumenata, uz određeno smanjenje/povećanje te vrednosti zavisno od kamatnih stopa na tržištu vezanih za reporni instrument, ali i u tom slučaju važno je imati u vidu tržišne okolnosti.

S obzirom na to da predmet finansijskog obezbeđenja mogu biti i strani finansijski instrumenti, predviđena su pravila o primeni merodavnog prava po pojedinim pitanjima u vezi s tim instrumentima.

Kad je reč o kreditnim potraživanjima kao sredstvima obezbeđenja, koja su utvrđena **članom 9**, važno je istaći da se kreditna potraživanja kod kojih je dužnik fizičko lice mogu prenositi samo između banaka, i to pod uslovima propisanim odredbama člana 39. Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga, po kojima se korisnik kredita ne može dovesti u nepovoljniji položaj. Kreditna potraživanja kao sredstva obezbeđenja kod kojih je dužnik pravno lice – mogu se prenositi na banku, a na pravno lice mogu se preneti pod uslovima utvrđenim propisom kojim se uređuje upravljanje rizicima u banci (član 42a Odluke o upravljanju rizicima banke). Dodatni uslovi za prenos ovih potraživanja, radi pravne sigurnosti, jesu da je dužnik po kreditnom potraživanju, pri zaključenju ugovora o kreditu ili naknadno, dao saglasnost za prenos i obradu samo onih podataka koji su primaocu obezbeđenja neophodni radi realizacije tog sredstva obezbeđenja a koji se u skladu sa zakonom smatraju bankarskom ili drugom tajnom i da je dao izjavu da neće izvršiti prebijanje svog potraživanja prema poveriocu s kreditnim potraživanjem poverioca koje je dato kao finansijsko obezbeđenje, dok traje to obezbeđenje.

S obzirom na to da se ugovorom o finansijskom obezbeđenju može predvideti da poverilac ima pravo da koristi sredstvo obezbeđenja i da njime raspolaže, **članom 10.** utvrđena su ekvivalentna sredstva obezbeđenja, tj. sredstva koja se mogu tretirati kao prvobitno dati kolateral.

Članom 11. uvode se značajne regulatorne novine u oblasti finansijskog kolaterala. Propisano je da sredstva obezbeđenja primaocu obezbeđenja moraju biti data tako da to lice neposredno, ili njegov zastupnik, odnosno drugo lice koje deluje u njegovo ime i/ili za njegov račun – ima državinu ili kontrolu nad sredstvom obezbeđenja, što je učinjeno radi zaštite poverioca. O ovom davanju kolaterala mora postojati odgovarajući pismeni dokaz, i to: za novčana sredstva – da su odobrena i/ili

evidentirana na određenom novčanom računu; za finansijske instrumente – da su preneti na određeni račun finansijskih instrumenata, odnosno da je upisano založno pravo na finansijskom instrumentu u korist primaoca obezbeđenja; za kreditna potraživanja – da je primaocu obezbeđenja, uz ugovor o finansijskom obezbeđenju, dostavljen spisak kreditnih potraživanja koji obavezno sadrži podatke o dužniku tog potraživanja i iznosu kreditnog potraživanja. Detaljnije operativno i tehničko sprovođenje davanja, prenosa i bilo koje druge promene u vezi s kolateralom na računima, odnosno registrovanje ovih promena – potrebno je urediti podzakonskim aktima, te je ovim članom nadležnim institucijama dato ovlašćenje za donošenje tih propisa.

Prvi put u našem pravnom sistemu eksplicitno se propisuje, **članom 12**, da založni poverilac može da koristi kolateral i raspolaže njime ako je to pravo ugovoreno, i u meri u kojoj je ugovoreno. Na ovaj način, tržišni materijal ne mora više da bude blokiran, već se može dalje koristiti (prodati, založiti), čime se postižu pozitivni ekonomski efekti za poverioca i povećava likvidnost tržišta, s tim što je, radi pravne sigurnosti, propisana njegova obaveza da najkasnije na dan dospeća finansijske obaveze vrati davaocu obezbeđenja ista ili ekvivalentna sredstva. Strane mogu ugovoriti i da se na dan dospeća izvrši netiranje međusobnih prava i obaveza. Predviđene mogućnosti raspolaganja kolateralom ne odnose se na založena kreditna potraživanja, pošto ovaj kolateral nije pogodan za takvo tržišno raspolaganje.

S obzirom na to da finansijska sredstva obezbeđenja imaju tržišnu vrednost, koja može da oscilira – **član 13**. obezbeđuje pravni osnov da ugovorne strane dogovore obavezu davaoca obezbeđenja da obezbedi dodatna sredstva obezbeđenja ako se smanji vrednost kolaterala u odnosu na finansijsku obavezu, odnosno pravo davaoca obezbeđenja da povuče deo sredstva obezbeđenja ako se ta vrednost poveća. Takođe, radi veće fleksibilnosti i boljeg upravljanja aktivom, može se ugovoriti pravo davaoca da dato sredstvo obezbeđenja zameni drugim, ekvivalentnim sredstvom najmanje iste vrednosti – što su sve tržišni uslovi poslovanja bazirani na odgovarajućim pravnim osnovima.

Jedna od ključnih zakonskih novina, sadržana u **članu 14**, odnosi se na uslove pod kojima se može realizovati kolateral. Ugovornim stranama ostavljena je sloboda da definišu događaje/okolnosti čijim nastupanjem dolazi do ove realizacije (pored neizvršenja dospele obaveze, to može biti i postojanje nekog drugog stečajnog razloga na strani davaoca ili primaoca obezbeđenja). Radi efikasnog i brzog namirenja potraživanja po nastupanju ugovorenih uslova – jer je reč o kvalifikovanim tržišnim učesnicima i tržišnom materijalu koji je uzet za obezbeđenje – Zakon stvara pretpostavke da se realizacija kolaterala izvrši bez dostavljanja prethodnog obaveštenja, bez saglasnosti ili učešća suda ili bilo kog drugog lica, bez javne prodaje ili bilo kog drugog propisanog načina realizacije, kao i bez utvrđivanja posebnog roka koji mora proteći od nastupanja uslova za realizaciju sredstava obezbeđenja do te realizacije.

Članom 15. utvrđuju se modaliteti namirenja potraživanja iz založenih sredstava obezbeđenja koje, opet, ugovorne strane optiraju. Ovo namirenje vrši se u odnosu na tekuću vrednost finansijske obaveze, u skladu sa ugovorenim procedurama, i to: iz novčanih sredstava – neposrednim namirenjem, a iz finansijskih instrumenata i kreditnih potraživanja – prodajom ili njihovim prisvajanjem, tj. zadržavanjem u svojini. Ova mogućnost apropijacije, koja mora biti izričito ugovorena, takođe je zakonska novina koja treba da doprinese efikasnijem izvršenju obaveza na finansijskom tržištu, ali i podizanju nivoa odgovornosti u preuzimanju i izvršavanju ovih obaveza. Svi ovi modaliteti namirenja uključuju netiranje, čime se smanjuje kreditna izloženost ugovornih strana. Predviđena je i zakonska norma kojom se doprinosi pravnoj sigurnosti i pravičnosti, a po kojoj je primalac obezbeđenja dužan da pri namirenju potraživanja postupa s pažnjom dobrog

stručnjaka, uzimajući u obzir tržišne okolnosti, kao i da eventualni višak vrednosti kolaterala preostao nakon namirenja potraživanja bez odlaganja vrati davaocu obezbeđenja, a u suprotnom plaća zateznu kamatu.

Članom 16. precizira se da ako je zaključen ugovor o kolateralu kojim je preneto pravo svojine na novčanim sredstvima ili finansijskim instrumentima, odnosno preneto kreditno potraživanje – po nastupanju uslova za realizaciju kolaterala primalac nema više obavezu da davaocu obezbeđenja vrati primljena ili ekvivalentna sredstva, već svoje potraživanje namiruje iz stečenih sredstava, u skladu sa ugovorom. I u ovom slučaju namirenje se vrši pod tržišnim uslovima, s pažnjom dobrog stručnjaka (pažnja iz okvira profesionalne delatnosti).

Jedan od ključnih instituta u oblasti savremenog obligacionog prava koji se odnosi na ugovore o finansijskom kolateralu i druge vrste kvalifikovanih finansijskih ugovora jeste institut zaštite od rizika od neizvršenja obaveza ugovorne strane – *close-out netting*. Njime se obezbeđuje da po nastupanju ugovorenih uslova za realizaciju kolaterala (obično vezanih za slučajeve u kojima je izvesno da ugovorna strana nije sposobna da odgovori svojim obavezama a koji su definisani stečajnim razlozima, odnosno vezanih za pokretanje ili otvaranje stečajnog postupka nad davaocem ili primaocem kolaterala) – automatski ili na zahtev ugovorne strane, međusobne obaveze po jednom ili više ugovora prevremeno dospevaju i vrši se izračunavanje tih obaveza prema tekućoj tržišnoj vrednosti da bi se prebijanjem svele na neto iznos obaveze jedne ugovorne strane prema drugoj. Ovaj institut netiranja po osnovu prevremenog dospeća ili prestanka obaveza (*close-out netting*) uređen je **članom 17.** Svođenje ukupne dugovne izloženosti na neto iznos mehanizam je koji, pored toga što olakšava izvršavanje obaveza, sprečava dalje prelivanje kreditnog rizika na tržištu.

Članom 18. obezbeđuje se zaštita ugovora o finansijskom obezbeđenju od posledica pokretanja/otvaranja i sprovođenja postupka stečaja, likvidacije ili primene mera reorganizacije nad davaocem ili primaocem obezbeđenja, što je takođe u skladu s međunarodnim standardima a u smislu izvršavanja obaveza po ugovoru. Propisuje se i da se odredbe ugovora o finansijskom obezbeđenju, kao ni davanje, sticanje i promena sredstva obezbeđenja u skladu s tim ugovorom – ne mogu pobijati niti utvrđivati ništavim samo zbog toga što je ugovor o finansijskom obezbeđenju zaključen, ili je sredstvo obezbeđenja dato, stečeno ili promenjeno pre donošenja odgovarajuće odluke o ovim postupcima, ili na dan pokretanja/otvaranja tih postupaka, a nakon donošenja odgovarajuće odluke o njima ako primalac obezbeđenja dokaže da nije znao, niti je bio dužan da zna za te postupke. Propisano je i da se na pobijanje pravnih poslova i radnji stečajnog dužnika koji je primalac ili davalac obezbeđenja primenjuju odredbe zakona kojim se uređuje stečaj, ako nisu u suprotnosti sa Zakonom. Izmenama i dopunama Zakona o stečaju sve relevantne odredbe koje se odnose na namirenje potraživanja poverilaca iz sredstava finansijskog obezbeđenja usaglašene su sa Zakonom, tako da se osigura nesmetano izvršavanje prava i obaveza iz ugovora o finansijskom obezbeđenju, bez obzira na pokretanje/otvaranje i sprovođenje postupka stečaja nad davaocem ili primaocem obezbeđenja. Pri tome, ostaju na snazi svi zakonski osnovi za pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika prema odredbama Zakona o stečaju i odredbe tog zakona i odredbe zakona kojim se uređuje finansijsko obezbeđenje nisu ni u tom delu u koliziji.

Odredbama **člana 19.** uređuje se odnos Zakona prema drugim zakonima, pošto se sredstva obezbeđenja i dalje mogu ugovarati prema važećim odredbama Zakona o obligacionim odnosima i Zakona o založnom pravu na pokretnim stvarima upisanim u registar, s tim što se taj zakon ne odnosi na zalogu hartija od vrednosti. Radi pravne sigurnosti, predviđena je pretpostavka da se, ako ugovorom o finansijskom obezbeđenju nije izričito drukčije utvrđeno, smatra da je finansijski

kolateral između propisanih kategorija kvalifikovanih subjekata ugovoren u skladu sa Zakonom.

Odredbe o netiranju po osnovu prevremenog dospeća ili prestanka obaveza (*close-out netting*) zauzimaju centralno mesto i u drugim finansijskim vanberzanskim ugovorima, pored ugovora o finansijskom kolateralu, koji se zaključuju prema međunarodnim pravilima. Stoga se **članom 20.** obezbeđuje jasan pravni okvir za primenu ovog instituta i u tim ugovorima, što je do sada nedostajalo. Na ovu vrstu netiranja shodno se primenjuju odredbe o netiranju po osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju, pri čemu su zadržani i drugi uslovi u pogledu kvalifikovanih ugovornih strana (član 4.) i kvalifikovanih sredstava obezbeđenja (čl. 6. do 8), uz propisivanje kvalifikovanih finansijskih ugovora (finansijski derivati, kupovina/prodaja hartija od vrednosti), pri čemu lista ovih ugovora nije zaključena, već je Narodna banka Srbije može dopuniti, prateći tržišnu praksu.

Nadzorna ovlašćenja nad primenom odredaba ovog zakona podeljena su između Narodne banke Srbije, Komisije za hartije od vrednosti i drugih nadležnih organa u skladu s njihovim zakonskim ovlašćenja uređenim posebnim zakonima – što je propisano **članom 21.**

Kaznenim odredbama, **čl. 22. i 23.**, predviđeni su prekršaji za određena postupanja suprotno odredbama Zakona, pri čemu se imao u vidu obligacioni karakter kolaterala koji se štiti Zakonom radi pravne i finansijske sigurnosti. Propisano je da Narodna banka Srbije izriče mere i novčane kazne subjektima koje kontroliše u skladu s posebnim zakonima (Zakon o bankama, Zakon o osiguranju i dr.), budući da su tim zakonima i propisima za njihovo sprovođenje detaljno uređena pitanja kontrole i preduzimanja mera.

Član 24. sadrži prelaznu odredbu po kojoj će se ugovori o finansijskom kolateralu koji do dana početka primene Zakona nisu izvršeni – izvršiti po propisima koji su bili na snazi do početka primene Zakona, radi preciziranja primene relevantnih odredaba Zakona na važeće ugovore, s tim što nema pravnih smetnji da ugovorne strane aneksiraju postojeće ugovore, kako bi obezbedile veću pravnu zaštitu i sigurnost u poslovanju po Zakonu.

Odredbom **člana 25.** propisano je da danom početka primene Zakona prestaju da važe odredbe člana 12. Zakona o stečaju i likvidaciji banaka i društava za osiguranje kojima se uređuju uslovi za prebijanje međusobnih prava i obaveza banaka u stečajnom postupku, a koji se više ne mogu primenjivati u kontekstu ovog zakona.

Članom 26. predviđeno je stupanje na snagu Zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku RS“, s primenom od 1. januara 2019. godine.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona nije potrebno obezbediti finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

1. Koje probleme Zakon treba da reši, odnosno koji se ciljevi Zakonom postižu?

Zakonom se uspostavlja savremeni zakonski okvir za efikasno izvršavanje obaveza učesnika na finansijskom tržištu na osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju, u skladu s međunarodnim standardima i najboljom tržišnom praksom. Nepostojanje odgovarajuće regulative u oblasti finansijskog kolaterala navodi se kao jedno od glavnih ograničenja razvoja OTS tržišta i tržišta kolateralizovanih kredita i

zajmova. Važeća rešenja iz Zakona o obligacionim odnosima kojima se uređuje zaloga hartija od vrednosti praktično su neprimenljiva na ugovaranje obezbeđenja po osnovu finansijskih ugovora (npr. taj zakon prepoznaje samo materijalizovane hartije od vrednosti i institut finansijske zaloge nije prilagođen savremenim tržišnim kretanjima, uključujući vrste finansijskih instrumenata, način realizacije kolaterala, netiranje i dr.). Međutim, na subjekte koji nisu kvalifikovani u smislu Zakona i dalje se primenjuju odredbe Zakona o obligacionim odnosima (u toku je reforma civilnog prava i priprema se građanski zakonik), odnosno odredbe Zakona o založnom pravu na pokretnim stvarima upisanim u registar, koji se inače ne odnosi na hartije od vrednosti. Treba istaći i da primena Zakona nije obavezna, na ugovornim stranama je da odaberu zakon prema kome će urediti svoje odnose. Ograničenja proističu i iz Zakona o stečaju, jer se ovim aktom ne obezbeđuje odgovarajuća zaštita poverilaca koji su primaoci finansijskog obezbeđenja, odnosno ne omogućava se efikasno namirenje potraživanja iz kolaterala u slučaju postojanja stečajnih razloga ili otvaranja/pokretanja stečajnog postupka. Stoga je cilj Zakona da se materija ugovornog finansijskog kolaterala sistemski uredi rešenjima kojima se unapređuju pravna sigurnost i efikasnost u izvršavanju transakcija na finansijskom tržištu, radi očuvanja i jačanja stabilnosti finansijskog sistema. Istovremeno, napredna zakonska rešenja treba da obezbede pravne pretpostavke za intenzivniji razvoj domaćeg finansijskog tržišta, koje je i dalje nerazvijeno, kao i za šire korišćenje instrumenata za zaštitu od deviznog rizika i drugih vrsta tržišnih rizika putem finansijskih derivata. Naime, najrazvijeniji segment ovog tržišta i dalje je novčano tržište, i to tržište neosiguranih prekonocnih međubankarskih pozajmica, kao i deo novčanog tržišta na kome Narodna banka Srbije sprovodi svoje monetarne operacije, dok ostali segmenti stagniraju. Pritom treba imati u vidu da Narodna banka Srbije sprovodi operacije na finansijskom tržištu u sklopu monetarne politike isključivo s bankama, i to trenutno jednonedeljne reverzne repo operacije u kojima prodaje sopstvene blagajničke zapise radi povlačenja viškova dinarske likvidnosti iz bankarskog sektora. Po ovom osnovu, Narodna banka Srbije je u 2017. godini prodala blagajničke zapise u iznosu 2.701,6 milijardi dinara. Repo transakcije između ostalih učesnika na finansijskom tržištu sporadične su i malog obima. Tako je u 2017. godini obim međubankarskih repo poslova iznosio 1,9 milijardi dinara po tržišnoj vrednosti hartija, dok su u istom periodu evidentirani repo poslovi između drugih subjekata u iznosu 605,2 miliona dinara i 108,8 miliona evra po tržišnoj vrednosti hartija.

Tržište finansijskih derivata takođe je u povelju i nema šireg korišćenja instrumenata za zaštitu od tržišnih rizika. Radi podsticaja međubankarskog tržišta derivata, Narodna banka Srbije organizuje redovne tromesečne i dvonedeljne aukcije na kojima svop kupuje i prodaje devize bankama. Po ovom osnovu, Narodna banka Srbije je u 2017. godini svop kupila od banka ukupno 546,5 miliona evra, a u istom obimu je realizovala i svop prodaju deviza. Obim prometa na deviznom tržištu derivata između ostalih učesnika je skroman – ukupno 66.187,48 miliona evra u 2017. godini, od čega se veći deo odnosi na devizne svopove između banaka i nerezidenata (64.522,30 miliona evra), a manji deo na devizne forvarde koje obično zaključuju rezidenti s domaćim bankama radi zaštite budućih plaćanja/obaveza od rizika promene deviznog kursa, dok su ostale vrste derivata, kao što su kamatni svopovi i unakrsni valutni svopovi, minorno zastupljene.

Takođe, može se konstatovati da nema široke upotrebe kolaterala u obavljanju kreditnih poslova na domaćem tržištu. Prema stanju na dan 31. decembra 2017. godine, krediti banaka obezbeđeni gotovinskim depozitima iznosili su 38.647 miliona dinara (učešće u ukupnim bruto kreditima 1,9%), a krediti obezbeđeni hartijama od vrednosti – 132.613 miliona dinara (učešće u ukupnim bruto kreditima 6,5%).

Narodna banka Srbije koristi kolateral u odobravanju kredita bankama, u sklopu monetarnih operacija, na bazi zaloge prvoklasnih dinarskih hartija od vrednosti – hartija od vrednosti čiji je izdavalac Republika Srbija, Narodna banka Srbije ili prvoklasna međunarodna finansijska organizacija. Po ovom osnovu, Narodna banka Srbije je u 2017. godini bankama odobrila ukupno 61.128,0 miliona dinara dnevnog kredita i 12.646,5 miliona dinara prekonoćnog kredita. Kad je reč o kreditnim poslovima sa inostranstvom – prema raspoloživim podacima, ni u ovim transakcijama nema šire upotrebe finansijskog kolaterala.

Imajući u vidu navedeno, očekivani efekti donošenja Zakona jesu veće korišćenje sredstva finansijskog obezbeđenja u poslovima na finansijskom tržištu, odnosno razvoj tržišta kolateralizovanih kredita i zajmova, kao i repo tržišta, tržišta finansijskih derivata i drugih standardizovanih OTS kvalifikovanih ugovora. Povećanje likvidnosti tržišta i smanjenje kreditnog rizika koji se obezbeđuju predloženim zakonskim rešenjima stvaraju uslove za sigurnije i bolje poslovanje svih privrednih subjekata.

Ostvarivanje efekata ovog zakona pratiće se kontinuirano na bazi izveštaja o obavljenim transakcijama koje tržišni učesnici dostavljaju nadležnim nadzornim organima, u skladu s podzakonskim aktima, kao što je Odluka Narodne banke Srbije o obavljanju poslova s finansijskim derivatima (dekadno dostavljanje izveštaja), i dr. Jedinstvenu evidenciju o korišćenju finansijskih instrumenta kao sredstava obezbeđenja vodi Centralni registar, s kojim nadležni organi (na osnovu već zaključenog sporazuma) razmenjuju relevantne podatke i prate kretanja na finansijskom tržištu, preduzimajući po potrebi odgovarajuće mere.

2. Da li su razmatrane mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja zakona?

Imajući u vidu da su predložena rešenja zakonska materija, željene ciljeve nije moguće postići bez donošenja zakona.

3. Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema?

Predmetna pitanja nije moguće urediti na drugi način zato što uslove za kvalifikovane ugovore o finansijskom obezbeđenju i druge finansijske ugovore, odnosno subjekte koji ih zaključuju a koji uživaju posebnu zaštitu treba propisati zakonom, radi finansijske stabilnosti i efikasnosti izvršavanja obaveza na finansijskom tržištu. Pored toga, osnovni uslovi za namirenje potraživanja poverilaca iz kolaterala, naročito kada se ono odvija vansudskim putem, jesu zakonska materija. U tom pogledu, intencija zakonodavca je da obezbedi odgovarajući normativni okvir kojim se jedinstveno i jasno uređuju osnovna pitanja iz ove oblasti, ostavljajući ugovornim stranama slobodu da, u granicama tog okvira, bilateralno urede odnose.

4. Na koga će i kako uticati predložena rešenja?

Predložena rešenja neposredno će uticati na poslovanje učesnika na finansijskom tržištu, i to na propisane kategorije subjekata koji mogu zaključivati ugovore o finansijskom kolateralu, odnosno druge finansijske ugovore, kao što su banke, investiciona društva, društva za osiguranje i druge domaće i strane finansijske institucije. Zakonom su izuzeta druga pravna i fizička lica kao subjekti ugovora o finansijskom kolateralu (što je opcija predviđena Direktivom), jer je ocenjeno da njihov ulazak u predviđene finansijske transakcije zahteva dodatan oprez u fazi nedovoljno razvijenog finansijskog tržišta kao što je naše. Predložena rešenja uticaće i na Narodnu banku Srbije u sprovođenju monetarnih i deviznih operacija, kao i na Republiku Srbiju u poslovima upravljanja javnim dugom, u pogledu obezbeđenja veće pravne sigurnosti u izvršavanju obaveza njihovih ugovornih strana po osnovu finansijskih transakcija koje se uobičajeno zaključuju na OTS tržištu, kao što su repo operacije i poslovi s finansijskim derivatima radi zaštite

od rizika, zatim odobravanja kredita Narodne banke Srbije bankama na bazi kolaterala, ali isto tako i kredita banaka pravnim i fizičkim licima na bazi ovih obezbeđenja i dr. Očekuje se i znatno veći ulazak investitora na domaće tržište, budući da se obezbeđuju sigurniji uslovi obavljanja finansijskih transakcija, po međunarodno prihvaćenim standardima.

5. Koje će troškove primena Zakona izazvati kod građana i privrede, posebno malih i srednjih preduzeća?

Za primenu Zakona neće biti dodatnih troškova koji bi padali na teret građana i privrede.

6. Da li su pozitivne posledice donošenja Zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Neće biti dodatnih troškova donošenjem Zakona.

7. Da li se Zakonom podržavaju stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija?

Zakonom nije predviđeno stvaranje novih privrednih subjekata, ali njegovim donošenjem stvaraju se pretpostavke za unapređenje poslovanja finansijskih institucija, razvoj tržišta i tržišnu konkurenciju. Stoga se očekuje proširivanje kruga tržišnih učesnika, koji bi nudili raznovrsnije, kvalitetnije i jeftinije finansijske usluge.

8. Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o Zakonu?

O Nacrtu zakona o finansijskom obezbeđenju (u daljem tekstu: Nacrt) obavljena je javna rasprava krajem 2016. i početkom 2017. godine, tako da su sve zainteresovane strane imale priliku da se upoznaju s predviđenim zakonskim novinama i da se o njima izjasne. U međuvremenu, rešenja iz Nacrta prezentovana su i na okruglim stolovima strukovnog udruženja banka, Privredne komore i dr. Zainteresovane strane, finansijske institucije, podržale su predložena rešenja, budući da su ona bazirana na međunarodno priznatim standardima koje primenjuju i njihovi poslovni parteri na razvijenim tržištima i da treba da doprinesu i unapređenju njihovog poslovanja. Rešenja iz Nacrta prezentovana su i na sednici Odbora za stabilizaciju i pridruživanje Evropske unije u Briselu, a pribavljeno je i mišljenje Evropske komisije na taj tekst, koje je načelno pozitivno, bez značajnijih primedaba. U postupku pripreme, Nacrt je dostavljen na mišljenje i nadležnim ministarstvima i drugim institucijama, kojima je pružena prilika da se o njemu izjasne. Narodna banka Srbije razmotrila je sve pristigle komentare na tekst Nacrta i prihvatila konstruktivne sugestije, čime su predviđena zakonska rešenja unapređena.

9. Koje će se mere tokom primene Zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem Zakona namerava?

Po usvajanju predloženih zakonskih rešenja očekuju se aktivnosti na njihovoj primeni, – u prvoj fazi pripremiće se standardizovani okvirni ugovori za obavljanje pojedinih transakcija na finansijskom tržištu, kao što su OTS derivati (svopovi, forvardi, opcije i dr.), kao i drugi okvirni finansijski ugovori, što je prema uobičajenoj poslovnoj praksi u nadležnosti strukovnih udruženja.

Takođe, pripremiće se potrebni podzakonski akti radi sprovođenja Zakona, uključujući propise Centralnog registra o evidenciji finansijskih instrumenata kao sredstava obezbeđenja u smislu Zakona.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se u skladu s članom 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS“, br. 20/2012 – prečišćen tekst). Donošenje ovog zakona po hitnom postupku predlaže se s obzirom na to da

se time ispunjavaju međunarodne obaveze i usklađuju propisi Republike Srbije s propisima Evropske unije.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA S PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa

Narodna banka Srbije, kao jedini predlagač propisa

2. Naziv propisa

Predlog zakona o finansijskom obezbeđenju / Proposal for the Law on Financial Collateral

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS“, br. 83/2008) (u daljem tekstu: Sporazum), odnosno s odredbama Prelaznog sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Evropske zajednice, sa jedne strane, i Republike Srbije, sa druge strane („Službeni glasnik RS“, br. 83/2008) (u daljem tekstu: Prelazni sporazum):

a) Odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma koje se odnose na normativnu sadržinu propisa

Odredbe Sporazuma – Naslov VI Usklađivanje propisa, primena prava i pravila konkurencije, član 72; Naslov VIII, Politike saradnje, član 91. Bankarstvo, osiguranje i druge finansijske usluge; Aneks VI Poslovno nastanjanje: finansijske usluge

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Član 8. Sporazuma – najviše šest godina

v) Ocena ispunjenosti obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Ispunjava u potpunosti

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma

Nema

d) Veza s Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije

Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije (NPAA) u delu 3. Sposobnost preuzimanja obaveza iz članstva u EU, 3.9. Finansijske usluge, 3.9.3. Infrastruktura finansijskih tržišta predviđeno je utvrđivanje Predloga zakona o finansijskom obezbeđenju s rokom: drugi kvartal 2018. godine.

4. Usklađenost propisa s pravom Evropske unije:

a) Navođenje odredba primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti s njima

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Deo treći, Politika i unutrašnje mere Unije, Naslov IV, Slobodno kretanje, ljudi, usluga i kapitala, Poglavlje 3, Usluge, član 58 i Poglavlje 4, Kapital i plaćanja, član 64.

The Treaty on the Functioning of the European Union, Part Three, Union Policies and Internal Actions, Title IV, Free movement of persons, services and capital, Chapter III, Services, Article 58 and Chapter IV, Capital and Payment, Article 64.

Potpuno usklađen – propis je u skladu sa odredbama primarnih izvora prava Evropske unije i usklađen je sa svim načelima koja iz tih odredaba proizlaze.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti s njima

32002L0047

Direktiva 2002/47/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 6. juna 2002. o finansijskim kolateralima

Directive 2002/47/EC of the European Parliament and of the Council of 6 June 2002 on financial collateral arrangements (Official Journal L 168, 27/06/2002)

32009L0044 – u delu koji se odnosi na izmene Direktive o finansijskim kolateralima

Direktiva 2009/44/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 6. maja 2009. o izmenama Direktive 98/26/EZ o konačnosti poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje hartija od vrednosti i Direktive 2002/47/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 6. juna 2002. o finansijskim kolateralima u vezi sa ovim sistemima i kreditnim potraživanjima

Directive 2009/44/EC of the European Parliament and of the Council of 6 May 2009 amending Directive 98/26/EC on settlement finality in payment and securities settlement systems and Directive 2002/47/EC on financial collateral arrangements as regards linked systems and credit claims (Official Journal L 146, 10/06/2009)

32014L0059 – u delu koji se odnosi na izmene Direktive o finansijskim kolateralima

Direktiva 2014/59/EU Evropskog parlamenta i Saveta od 15. maja 2014. kojom se ustanovljava okvir za restrukturiranje i stečaj kreditnih institucija i investicionih društava i menja Direktiva Saveta 82/891/EEZ, i direktive Evropskog parlamenta i Saveta 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU, i Uredba (EU) 1093/2010 i (EU) 648/2012 Evropskog parlamenta i Saveta

Directive 2002/47/EC of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 establishing a framework for the recovery and resolution of credit institutions and investment firms and amending Council Directive 82/891/EEC, and Directives 2001/24/EC, 2002/47/EC, 2004/25/EC, 2005/56/EC, 2007/36/EC, 2011/35/EU, 2012/30/EU and 2013/36/EU, and Regulations (EU) No 1093/2010 and (EU) No 648/2012, of the European Parliament and of the Council (OJ L 173, 12.6.2014).

Potpuno usklađen – predlog propisa je u skladu sa odredbama sekundarnih izvora prava Evropske unije, usklađen je sa svim načelima koja iz tih odredaba proizlaze pa se njime preuzimaju sve odredbe sekundarnog izvora prava Evropske unije o kome je reč.

- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost s njima
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa s propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije s kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredaba sekundarnog izvora prava Evropske unije, već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizlazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Izrađena je tabela usklađenosti za ovaj propis.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Relevantna direktiva je prevedena na srpski jezik.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Da.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Prema utvrđenoj proceduri za pripremu propisa, Narodna banka Srbije je Nacrt zakona o finansijskom obezbeđenju, zajedno s tabelom usklađenosti propisa, dostavila Evropskoj komisiji na mišljenje, da bi ova komisija krajem decembra 2017. godine dostavila odgovor. Mišljenje Evropske komisije o ovom zakonu je pozitivno, uz ocenu da je reč o značajnom regulatornom napretku, s tim da su određena odstupanja formulacija od Direktive zasnovana na nacionalnim specifičnostima, te da ne utiču na kvalitet transpozicije.

U izradi propisa nisu učestvovali domaći i strani konsultanti.

Datum: 21. maja 2018. godine

Guverner Narodne banke Srbije

dr Jorgovanka Tabaković

1. Naziv propisa Evropske unije : Directive 2002/47/EC of the European Parliament and of the Council of 6 June 2002 on financial collateral arrangements (Consolidated versions, 2014-07-02) Direktiva 2002/47/EZ Evropskog parlamenta i Saveta od 6. juna 2002. o finansijskim kolateralima (prečišćena verzija, 2014-07-02)		2. „CELEX” oznaka EU propisa 32002L0047				
3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa: Narodna banka Srbije		4. Datum izrade tabele: 25.04.2018.				
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije su odredbe predmet analize usklađenosti s propisom Evropske unije: 01. Predlog zakona o finansijskom obezbeđenju 02. Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o stečaju		6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2017-72				
7. Usklađenost odredaba propisa sa odredbama propisa EU:						
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ⁵	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
1.1. (intr. wording)	1. This Directive lays down a Community regime applicable to financial collateral arrangements which satisfy the requirements set out in paragraphs 2 and 5 and to financial collateral in accordance with the conditions set out in paragraphs 4 and 5.	01. 1.1.	Ovim zakonom uređuju se uslovi i način posebnog obezbeđenja izvršavanja finansijskih obaveza, na osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju koji zaključuju učesnici na finansijskom tržištu.	PU		
1.2.	The collateral taker and the collateral provider must each belong to one of the following categories:	01. 4.1.	Odredbe ovog zakona primenjuju se na ugovor o finansijskom obezbeđenju čije ugovorne strane – davalac obezbeđenja i primalac obezbeđenja – pripadaju sledećim kategorijama subjekata:	PU		
1.2.a)	(a) a public authority (excluding publicly guaranteed undertakings unless they fall under points (b) to (e)) including: (i) public sector bodies of Member States charged with or intervening in the management of public debt, and (ii) public sector bodies of Member States	01. 4.1.1.	1) Republika Srbija, autonomna pokrajina, jedinica lokalne samouprave, organ javne vlasti, uključujući javnopravno telo i organizaciju u čijoj su nadležnosti poslovi u vezi sa upravljanjem javnim dugom i/ili vođenjem računa korisnika javnih sredstava, kao i Fond za razvoj Republike Srbije i Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza	PU		

⁵ Potpuno usklađeno – PU, delimično usklađeno – DU, neusklađeno – NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	authorised to hold accounts for customers;	4.1.5.	Republike Srbije; 5) Evropska unija, država članica Evropske unije, treća država, kao i organ javne vlasti u tim državama, uključujući javnopravno telo i organizaciju u čijoj su nadležnosti poslovi u vezi sa upravljanjem javnim dugom ili intervencijama u vezi s tim upravljanjem; i/ili vođenjem računa korisnika, osim subjekata za čije obaveze jamči država, a koji ne pripadaju kategorijama subjekata iz tač. 6), 8), 9) i 10) ovog stava;			
1.2.b)	(b) a central bank, the European Central Bank, the Bank for International Settlements, a multilateral development bank as referred to in Annex VI, Part 1, Section 4 of Directive 2006/48/EC of the European Parliament and of the Council of 14 June 2006 relating to the taking up and pursuit of the business of credit institutions (recast), the International Monetary Fund and the European Investment Bank;	01. 4.1.2. 4.1.6. 4.1.7.	2) Narodna banka Srbije; 6) Evropska centralna banka i druge centralne banke; 7) Međunarodni monetarni fond, Banka za međunarodna poravnanja, Evropska investiciona banka i međunarodne razvojne banke kojima se, prema propisu Narodne banke Srbije kojim se uređuje adekvatnost kapitala banke, dodeljuje najniži ponder kreditnog rizika;	PU		
1.2.c)	(c) a financial institution subject to prudential supervision including: (i) a credit institution as defined in Article 4(1) of Directive 2006/48/EC, including the institutions listed in Article 2 of that Directive;	01. 4.1.3.	3) finansijska institucija sa sedištem u Republici Srbiji nad čijim poslovanjem vrši nadzor nadležni organ, uključujući banku, društvo za osiguranje, brokersko-dilersko društvo, društvo za upravljanje investicionim fondom, investicioni fond, društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom,	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>(ii) an investment firm as defined in Article 4(1)(1) of Directive 2004/39/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on markets in financial instruments;</p> <p>(iii) a financial institution as defined in Article 4(5) of Directive 2006/48/EC;</p> <p>(iv) an insurance undertaking as defined in Article 1(a) of Council Directive 92/49/EEC of 18 June 1992 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to direct insurance other than life insurance (third non-life insurance Directive) and an assurance undertaking as defined in Article 1(1)(a) of Directive 2002/83/EC of the European Parliament and of the Council of 5 November 2002 concerning life assurance;</p> <p>(v) an undertaking for collective investment in transferable securities (UCITS) as defined in Article 1(2) of Council Directive 85/611/EEC of 20 December 1985 on the coordination of laws, regulations and administrative provisions relating to undertakings for collective investment in transferable securities (UCITS) (2);</p> <p>(vi) a management company as defined in Article 1a(2) of Directive 85/611/EEC;</p>	4.1.8.	<p>instituciju elektronskog novca, platnu instituciju, javnog poštanskog operatora u vezi s finansijskim uslugama koje pruža, društvo koje obavlja poslove faktoringa i društvo koje obavlja poslove davaoca finansijskog lizinga;</p> <p>8) finansijska institucija u smislu propisa Evropske unije nad čijim poslovanjem vrši nadzor nadležni organ, uključujući kreditnu instituciju, investiciono društvo čija je delatnost pružanje jedne ili više investicionih usluga, finansijsku instituciju u smislu propisa Evropske unije kojima se uređuju kreditne institucije, instituciju sa sedištem u državi članici Evropske unije koja obavlja poslove kreditne institucije a na koju se ne primenjuju propisi Evropske unije kojima se uređuju kreditne institucije, kao i instituciju sa sličnim položajem u trećoj državi, društvo za osiguranje, instituciju kolektivnog investiranja u prenosive hartije od vrednosti i društvo za upravljanje institucijama kolektivnog investiranja u prenosive hartije od vrednosti;</p>			
1.2.d)	(d) a central counterparty, settlement agent or clearing house, as defined respectively in Article	0.1.	9) centralni tržišni učesnik, agent za poravnanje i	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	2(c), (d) and (e) of Directive 98/26/EC, including similar institutions regulated under national law acting in the futures, options and derivatives markets to the extent not covered by that Directive, and a person, other than a natural person, who acts in a trust or representative capacity on behalf of any one or more persons that includes any bondholders or holders of other forms of securitised debt or any institution as defined in points (a) to (d);	4.1.9.	klirinška kuća u smislu propisa Evropske unije kojima se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima i sistemima za poravnanje hartija od vrednosti, uključujući instituciju koja obavlja srodne poslove na tržištu fjučersa, opcija i drugih finansijskih derivata u skladu s propisima države članice;			
		4.1.10.	10) pravno lice koje kao zastupnik ili na drugi način deluje u ime i/ili za račun subjekata iz tač. 1) do 9) ovog stava ili imaoca dužničkih hartija od vrednosti ili drugih prenosivih sekjuritizovanih instrumenata duga koje su izdala ta lica.			
1.2.e)	(e) a person other than a natural person, including unincorporated firms and partnerships, provided that the other party is an institution as defined in points (a) to (d).			NP		Opcija je izabrana.
1.3. (first sentence)	Member States may exclude from the scope of this Directive financial collateral arrangements where one of the parties is a person mentioned in paragraph 2(e).			NP		Opcija nije izabrana.
1.3. (second sentence)	If they make use of this option Member States shall inform the Commission which shall inform the other Member States thereof.			NP		Opcija nije izabrana.
1.4.a)	(a) The financial collateral to be provided shall consist of cash, financial instruments or credit	0.1.	Sredstva obezbeđenja, u smislu ovog zakona, mogu	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	claims;	6.1.	biti: 1) novčana sredstva; 2) finansijski instrumenti; 3) kreditna potraživanja.			
1.4.b)	(b) Member States may exclude from the scope of this Directive financial collateral consisting of the collateral provider's own shares, shares in affiliated undertakings within the meaning of seventh Council Directive 83/349/EEC of 13 June 1983 on consolidated accounts, and shares in undertakings whose exclusive purpose is to own means of production that are essential for the collateral provider's business or to own real property.	0.1. 8.3.	Finansijski instrumenti iz stava 1. ovog člana ne mogu biti sopstvene akcije davaoca obezbeđenja.	PU		
1.4.c)	(c) Member States may exclude from the scope of this Directive credit claims where the debtor is a consumer as defined in Article 3(a) of Directive 2008/48/EC of the European Parliament and of the Council of 23 April 2008 on credit agreements for consumers or a micro or small enterprise as defined in Article 1 and Article 2(2) and (3) of the Annex to Commission Recommendation 2003/361/EC of 6 May 2003 concerning the definition of micro, small and medium-sized enterprises, save where the collateral taker or the collateral provider of such credit claims is one of the institutions referred under Article 1(2)(b) of this Directive.			NP		Opcija nije izabrana.
1.5.1.	5. This Directive applies to financial collateral once it has been provided and if that provision can be evidenced in writing.	0.1. 11.1.	Odredbe ovog zakona primenjuju se samo na ugovore o finansijskom obezbeđenju kod kojih su primaocu obezbeđenja data sredstva obezbeđenja, odnosno kod kojih su primalac obezbeđenja, njegov zastupnik ili drugo lice koje deluje u njegovo ime i/ili za njegov račun, na osnovu	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			<p>prenetih sredstava obezbeđenja ili ustanovljenog založnog prava, stekli državinu ili kontrolu nad sredstvom obezbeđenja (u daljem tekstu: davanje sredstava obezbeđenja), o čemu se može obezbediti odgovarajući dokaz u pismenoj formi (u daljem tekstu: pismeni dokaz).</p>			
1.5.2.	<p>The evidencing of the provision of financial collateral must allow for the identification of the financial collateral to which it applies. For this purpose, it is sufficient to prove that the book entry securities collateral has been credited to, or forms a credit in, the relevant account and that the cash collateral has been credited to, or forms a credit in, a designated account. For credit claims, the inclusion in a list of claims submitted in writing, or in a legally equivalent manner, to the collateral taker is sufficient to identify the credit claim and to evidence the provision of the claim provided as financial collateral between the parties.</p>	<p>0.1. 11.3. 11.4.</p>	<p>Pismeni dokaz o davanju sredstva obezbeđenja smatra se odgovarajućim ako se na osnovu njega može jasno utvrditi da je sredstvo obezbeđenja dato u skladu sa ugovorom o finansijskom obezbeđenju.</p> <p>Radi utvrđivanja da je sredstvo obezbeđenja dato, dovoljno je pružiti pismeni dokaz o sledećem:</p> <p>1) da su novčana sredstva odobrena i/ili evidentirana na određenom novčanom računu – ako se kao sredstvo obezbeđenja daju novčana sredstva;</p> <p>2) da su finansijski instrumenti preneti na određeni račun finansijskih instrumenata, odnosno da je upisano založno pravo na finansijskom instrumentu u korist primaoca obezbeđenja – ako se kao sredstvo obezbeđenja daju finansijski instrumenti;</p> <p>3) da je primaocu obezbeđenja, uz ugovor o finansijskom obezbeđenju, dostavljen spisak kreditnih potraživanja koji obavezno sadrži podatke o dužniku tog potraživanja, iznosu kreditnog potraživanja (glavnica, kamata i naknade) i datumu davanja saglasnosti i izjave iz</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			člana 9. stav 5. ovog zakona – ako se kao sredstvo obezbeđenja daju kreditna potraživanja.			
1.5.3.	Without prejudice to the second subparagraph, Member States may provide that the inclusion in a list of claims submitted in writing, or in a legally equivalent manner, to the collateral taker is also sufficient to identify the credit claim and to evidence the provision of the claim provided as financial collateral against the debtor or third parties.	0.1. 11.5.	Smatra se da je kreditno potraživanje kao sredstvo obezbeđenja dato i kad dužnik i/ili treće lice nisu obavješteni o prenosu tog potraživanja, s tim da se dužnik koji je obavezu po osnovu ovog potraživanja izvršio davaocu obezbeđenja – oslobađa te obaveze ako za taj prenos nije znao.	PU		
1.5.4.	This Directive applies to financial collateral arrangements if that arrangement can be evidenced in writing or in a legally equivalent manner.	0.1. 3.2. 11.1.	Ugovor o finansijskom obezbeđenju zaključuje se u pismenoj ili elektronskoj formi, odnosno na trajnom nosaču podataka koji omogućava čuvanje i reprodukovanje izvornih podataka u neizmenjenom obliku (u daljem tekstu: pismena forma). Odredbe ovog zakona primenjuju se samo na ugovore o finansijskom obezbeđenju kod kojih su primaocu obezbeđenja data sredstva obezbeđenja, odnosno kod kojih su primalac obezbeđenja, njegov zastupnik ili drugo lice koje deluje u njegovo ime i/ili za njegov račun, na osnovu prenetih sredstava obezbeđenja ili ustanovljenog založnog prava, stekli državinu ili kontrolu nad sredstvom obezbeđenja (u daljem tekstu: davanje sredstava obezbeđenja), o čemu se može obezbediti odgovarajući dokaz u pismenoj formi (u daljem tekstu: pismeni dokaz).	PU		
1.6.	6. Articles 4 to 7 of this Directive shall not apply to any restriction on the enforcement of financial collateral arrangements or any restriction on the effect of a security financial collateral arrangement, any close out netting or set-off provision that is	0.1. 19.4.	Odredbe čl. 12. do 17. ovog zakona ne dovode u pitanje odredbe zakona kojim se uređuju banke a koje se odnose na restrukturiranje banaka i bankarske grupe, niti ovlašćenja Narodne banke Srbije u vezi s restrukturiranjem banke ili	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	imposed by virtue of Title IV, Chapter V or VI of Directive 2014/59/EU of the European Parliament and of the Council, or to any such restriction that is imposed by virtue of similar powers in the law of a Member State to facilitate the orderly resolution of any entity referred to in points (c)(iv) and (d) of paragraph 2 which is subject to safeguards at least equivalent to those set out in Title IV, Chapter VII of Directive 2014/59/EU.		bankarske grupe koja su utvrđena tim zakonom a na osnovu kojih se mogu utvrditi određena ograničenja koja se odnose na pravne posledice ugovora o finansijskom obezbeđenju, realizaciju sredstva obezbeđenja, netiranje po osnovu prevremenog dospeća ili prestanka obaveza ili bilo koji drugi način i uslove za realizaciju sredstva obezbeđenja.			
2.1.a)	<p>1. For the purpose of this Directive:</p> <p>(a) ‘financial collateral arrangement’ means a title transfer financial collateral arrangement or a security financial collateral arrangement whether or not these are covered by a master agreement or general terms and conditions;</p>	<p>0.1.</p> <p>2.1.</p> <p>3.1.</p>	<p>Ugovorom o finansijskom obezbeđenju obavezuje se davalac obezbeđenja da, radi obezbeđenja izvršenja svoje ili tuđe finansijske obaveze, prenese sredstvo obezbeđenja primaocu obezbeđenja ili da na tom sredstvu ustanovi založno pravo u korist primaoca obezbeđenja, a primalac obezbeđenja obavezuje se da, u skladu s tim ugovorom, primljena ili ekvivalentna sredstva obezbeđenja vrati davaocu obezbeđenja po izvršenju finansijske obaveze, odnosno istovremeno s tim izvršenjem.</p> <p>Ugovor o finansijskom obezbeđenju može biti poseban ugovor ili sastavni deo okvirnog ili drugog ugovora, odnosno opštih uslova poslovanja.</p>	PU		
2.1.b)	(b) ‘title transfer financial collateral arrangement’ means an arrangement, including repurchase agreements, under which a collateral provider transfers full ownership of, or full entitlement to, financial collateral to a collateral taker for the purpose of securing or otherwise covering the performance of relevant financial obligations;	<p>01.</p> <p>2.2.</p>	<p>Davalac obezbeđenja, na osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju kojim se prenosi sredstvo obezbeđenja, primaocu obezbeđenja:</p> <p>1) prenosi pravo svojine na novčanim sredstvima ili finansijskim instrumentima koji su sredstvo obezbeđenja;</p> <p>2) prenosi potraživanje koje je sredstvo</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		2.3.	<p>obezbeđenja.</p> <p>Ugovor iz stava 2. ovog člana uključuje i repo/reverzni repo ugovor o kupovini/prodaji finansijskih instrumenata.</p>			
2.1.c)	(c) 'security financial collateral arrangement' means an arrangement under which a collateral provider provides financial collateral by way of security to or in favour of a collateral taker, and where the full or qualified ownership of, or full entitlement to, the financial collateral remains with the collateral provider when the security right is established;	0.1. 2.5.	Ako je na osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju primalac obezbeđenja stekao založno pravo na sredstvu obezbeđenja, davalac obezbeđenja zadržava pravo svojine na tom sredstvu, odnosno ostaje imalac potraživanja koje je sredstvo obezbeđenja.	PU		
2.1.d)	(d) 'cash' means money credited to an account in any currency, or similar claims for the repayment of money, such as money market deposits;	0.1. 7.1. 7.2.	<p>Novčana sredstva, kao sredstvo obezbeđenja, jesu dinarska ili devizna sredstva na depozitnom, platnom ili drugom određenom novčanom računu.</p> <p>Novčana sredstva iz stava 1. ovog člana ne odnose se na gotov novac.</p>	PU		
2.1.e)	(e) 'financial instruments' means shares in companies and other securities equivalent to shares in companies and bonds and other forms of debt instruments if these are negotiable on the capital market, and any other securities which are normally dealt in and which give the right to acquire any such shares, bonds or other securities by subscription, purchase or exchange or which give rise to a cash settlement (excluding instruments of payment), including units in collective investment undertakings, money market instruments and claims relating to or rights in or in respect of any of the foregoing;	0.1. 8.1.	Finansijski instrumenti, kao sredstvo obezbeđenja, jesu hartije od vrednosti, instrumenti tržišta novca i drugi finansijski instrumenti u smislu zakona kojim se uređuje tržište kapitala.	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
2.1.f)	(f) 'relevant financial obligations' means the obligations which are secured by a financial collateral arrangement and which give a right to cash settlement and/or delivery of financial instruments.	0.1. 5.1.	Finansijska obaveza je obaveza čije je izvršenje obezbeđeno ugovorom o finansijskom obezbeđenju a po osnovu koje poverilac ima pravo na novčano namirenje i/ili pravo da mu se predaju, odnosno prenesu finansijski instrumenti.	PU		
2.1. (second sentence)	Relevant financial obligations may consist of or include: (i) present or future, actual or contingent or prospective obligations (including such obligations arising under a master agreement or similar arrangement); (ii) obligations owed to the collateral taker by a person other than the collateral provider; or (iii) obligations of a specified class or kind arising from time to time;	0.1. 5.2.	Finansijska obaveza može biti sadašnja ili buduća, uslovna ili bezuslovna, stalna ili povremena, određiva po vrsti i/ili klasi, kao i druga finansijska obaveza koja proizlazi iz ugovora, u skladu sa zakonom.	PU		
2.1.g)	(g) 'book entry securities collateral' means financial collateral provided under a financial collateral arrangement which consists of financial instruments, title to which is evidenced by entries in a register or account maintained by or on behalf of an intermediary;	0.1. 8.2.	Finansijski instrumenti iz stava 1. ovog člana koji se izdaju u Republici Srbiji mogu biti isključivo u dematerijalizovanom obliku u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, a strani finansijski instrumenti iz tog stava moraju biti evidentirani u odgovarajućem registru ili na računu tih instrumenata i slobodno prenosivi, odnosno moraju biti instrumenti kojima se može trgovati.	PU		
2.1.h)	(h) 'relevant account' means in relation to book entry securities collateral which is subject to a financial collateral arrangement, the register or account — which may be maintained by the collateral taker — in which the entries are made by which that book entry securities collateral is	0.1. 8.2.	Finansijski instrumenti iz stava 1. ovog člana koji se izdaju u Republici Srbiji mogu biti isključivo u dematerijalizovanom obliku u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, a strani finansijski instrumenti iz tog stava moraju biti evidentirani u odgovarajućem registru ili na računu tih	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	provided to the collateral taker;		<p>instrumenata i slobodno prenosivi, odnosno moraju biti instrumenti kojima se može trgovati.</p> <p>Centralni registar, depo i kliring hartija od vrednosti propisuje bliže uslove i način evidentiranja prenosa finansijskih instrumenata, odnosno upisa založnog prava na finansijskom instrumentu kao sredstava obezbeđenja po osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju.</p>			
2.1.i)	<p>(i) 'equivalent collateral':</p> <p>(i) in relation to cash, means a payment of the same amount and in the same currency;</p> <p>(ii) in relation to financial instruments, means financial instruments of the same issuer or debtor, forming part of the same issue or class and of the same nominal amount, currency and description or, where a financial collateral arrangement provides for the transfer of other assets following the occurrence of any event relating to or affecting any financial instruments provided as financial collateral, those other assets;</p>	<p>0.1.</p> <p>10.1.</p>	<p>Ekvivalentna sredstva obezbeđenja su:</p> <p>1) kod novčanih sredstava – novčana sredstva u istom iznosu i istoj valuti;</p> <p>2) kod finansijskih instrumenata – finansijski instrumenti istog izdavaoca koji čine deo iste emisije ili klase finansijskog instrumenta, iste su nominalne vrednosti, iste valute i istih drugih osnovnih elemenata kao prvobitno data sredstva obezbeđenja, ili druga sredstva obezbeđenja ako je to utvrđeno ugovorom o finansijskom obezbeđenju.</p>	PU		
2.1.j)	(j) 'winding-up proceedings' means collective proceedings involving realisation of the assets and distribution of the proceeds among the creditors, shareholders or members as appropriate, which involve any intervention by administrative or judicial authorities, including where the collective proceedings are terminated by a composition or	<p>0.1.</p> <p>18.6.</p>	<p>Postupak stečaja ili likvidacije, u smislu ovog zakona, označava postupak stečaja ili likvidacije ili drugi postupak kolektivnog namirenja poverilaca, akcionara ili drugih članova društva iz imovine dužnika, bilo da je pokrenut dobrovoljno ili prinudno, a koji se sprovodi uz učešće sudskog ili drugog nadležnog organa.</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	other analogous measure, whether or not they are founded on insolvency or are voluntary or compulsory;					
2.1.k)	(k) 'reorganisation measures' means measures which involve any intervention by administrative or judicial authorities which are intended to preserve or restore the financial situation and which affect pre-existing rights of third parties, including but not limited to measures involving a suspension of payments, suspension of enforcement measures or reduction of claims;	0.1. 18.7.	Mere reorganizacije, u smislu ovog zakona, označavaju mere koje sudski ili drugi nadležni organ primenjuje radi očuvanja ili poboljšanja finansijskog stanja dužnika, ako te mere utiču na stečena prava trećih lica, posebno mere koje se odnose na zabranu ili ograničenje plaćanja, izvršenje obaveza ili smanjenje potraživanja.	PU		
2.1.l)	(l) 'enforcement event' means an event of default or any similar event as agreed between the parties on the occurrence of which, under the terms of a financial collateral arrangement or by operation of law, the collateral taker is entitled to realise or appropriate financial collateral or a close-out netting provision comes into effect;	01. 14.1.	Uslovi za realizaciju sredstva obezbeđenja jesu neizvršenje dospele finansijske obaveze ili drugi sličan događaj ili okolnost koja se odnosi na jednu od ugovornih strana a koji su predviđeni ugovorom o finansijskom obezbeđenju i po čijem nastupanju: 1) primalac obezbeđenja stiče pravo da svoje potraživanje namiri vansudskim putem iz sredstva obezbeđenja u skladu s čl. 15. i 16. ovog zakona; i/ili 2) vrši se netiranje potraživanja i obaveza između davaoca obezbeđenja i primaoca obezbeđenja u skladu s članom 17. ovog zakona.	PU		
2.1.m)	(m) 'right of use' means the right of the collateral taker to use and dispose of financial collateral provided under a security financial collateral arrangement as the owner of it in accordance with the terms of the security financial collateral arrangement;	0.1. 2.4.	Ako je na osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju preneto sredstvo obezbeđenja – primalac obezbeđenja, ako nije drukčije ugovoreno, ima pravo da koristi novčana sredstva i finansijske instrumente koji čine sredstvo obezbeđenja i da njima raspolaze, uključujući pravo na njihovo otuđenje.	PU		
2.1.n)	(n) 'close-out netting provision' means a provision of a financial collateral arrangement, or of an	0.1.	Ugovorom o finansijskom obezbeđenju može se utvrditi da se, po nastupanju uslova za realizaciju	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>arrangement of which a financial collateral arrangement forms part, or, in the absence of any such provision, any statutory rule by which, on the occurrence of an enforcement event, whether through the operation of netting or set-off or otherwise:</p> <p>(i) the obligations of the parties are accelerated so as to be immediately due and expressed as an obligation to pay an amount representing their estimated current value, or are terminated and replaced by an obligation to pay such an amount; and/or</p> <p>(ii) an account is taken of what is due from each party to the other in respect of such obligations, and a net sum equal to the balance of the account is payable by the party from whom the larger amount is due to the other party;</p>	17.1.	<p>sredstava obezbeđenja u skladu s članom 14. ovog zakona, automatski ili na zahtev ugovorne strane, preuzima sledeće:</p> <p>1) međusobne obaveze po osnovu jednog ili više ugovora o finansijskom obezbeđenju smatraju se dospelim i izražavaju se kao novčane obaveze ili prestaju i zamenjuju se novim novčanim obavezama, u skladu s njihovom procenjenom tekućom vrednošću, odnosno vrednošću koja je utvrđena na način iz ugovora o finansijskom obezbeđenju; i/ili</p> <p>2) vrši se netiranje (prebijanje) međusobnih potraživanja i obaveza po osnovu jednog ili više ugovora o finansijskom obezbeđenju, tako da je ugovorna strana koja duuguje veći iznos dužna da plati razliku u iznosu potraživanja (neto iznos).</p>			
2.1.o)	(o) 'credit claims' means pecuniary claims arising out of an agreement whereby a credit institution, as defined in Article 4(1) of Directive 2006/48/EC, including the institutions listed in Article 2 of that Directive, grants credit in the form of a loan.	<p>0.1.</p> <p>9.1.</p> <p>9.2.</p>	<p>Kreditna potraživanja, kao sredstvo obezbeđenja, jesu novčana potraživanja iz ugovora o kreditu koji odobrava banka ili drugo lice koje, u skladu sa zakonom, može odobravati kredite.</p> <p>Pod kreditnim potraživanjima iz stava 1. ovog člana podrazumevaju se i novčana potraživanja iz ugovora o kreditu koji odobrava kreditna institucija ili druga institucija koja obavlja poslove kreditne institucije iz člana 4. stav 1. tačka 8) ovog zakona.</p>	PU		
2.2.	2. References in this Directive to financial collateral being 'provided', or to the 'provision' of financial collateral, are to the financial collateral being delivered, transferred, held, registered or otherwise designated so as to be in the possession or under the control of the collateral taker or of a person acting	0.1. 11.1.	<p>Odredbe ovog zakona primenjuju se samo na ugovore o finansijskom obezbeđenju kod kojih su primaocu obezbeđenja data sredstva obezbeđenja, odnosno kod kojih su primalac obezbeđenja, njegov zastupnik ili drugo lice koje deluje u njegovo ime i/ili za njegov račun, na osnovu</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	on the collateral taker's behalf. Any right of substitution, right to withdraw excess financial collateral in favour of the collateral provider or, in the case of credit claims, right to collect the proceeds thereof until further notice, shall not prejudice the financial collateral having been provided to the collateral taker as mentioned in this Directive	13.4.	<p>prenetih sredstava obezbeđenja ili ustanovljenog založnog prava, stekli državinu ili kontrolu nad sredstvom obezbeđenja (u daljem tekstu: davanje sredstava obezbeđenja), o čemu se može obezbediti odgovarajući dokaz u pismenoj formi (u daljem tekstu: pismeni dokaz).</p> <p>Pravo davaoca obezbeđenja na povlačenje, odnosno zamenu datih sredstava obezbeđenja ne utiče na prava primaoca obezbeđenja po osnovu sredstva obezbeđenja utvrđena ugovorom o finansijskom obezbeđenju.</p>			
2.3.	3. References in this Directive to ‘writing’ include recording by electronic means and any other durable medium.	0.1. 3.2.	Ugovor o finansijskom obezbeđenju zaključuje se u pismenoj ili elektronskoj formi, odnosno na trajnom nosaču podataka koji omogućava čuvanje i reprodukovanje izvornih podataka u neizmenjenom obliku (u daljem tekstu: pismena forma).	PU		
3.1.	<p>1. Member States shall not require that the creation, validity, perfection, enforceability or admissibility in evidence of a financial collateral arrangement or the provision of financial collateral under a financial collateral arrangement be dependent on the performance of any formal act.</p> <p>Without prejudice to Article 1(5), when credit claims are provided as financial collateral, Member States shall not require that the creation, validity, perfection, priority, enforceability or admissibility in evidence of such financial collateral be dependent on the performance of any formal act such as the registration or the notification of the</p>	0.1. 11.4.	<p>Radi utvrđivanja da je sredstvo obezbeđenja dato, dovoljno je pružiti pismeni dokaz o sledećem:</p> <p>1) da su novčana sredstva odobrena i/ili evidentirana na određenom novčanom računu – ako se kao sredstvo obezbeđenja daju novčana sredstva;</p> <p>2) da su finansijski instrumenti preneti na određeni račun finansijskih instrumenata, odnosno da je upisano založno pravo na finansijskom instrumentu u korist primaoca obezbeđenja – ako se kao sredstvo obezbeđenja daju finansijski instrumenti;</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>debtor of the credit claim provided as collateral. However, Member States may require the performance of a formal act, such as registration or notification, for purposes of perfection, priority, enforceability or admissibility in evidence against the debtor or third parties.</p> <p>By 30 June 2014, the Commission shall report to the European Parliament and to the Council on whether this paragraph continues to be appropriate</p>		<p>3) da je primaocu obezbeđenja, uz ugovor o finansijskom obezbeđenju, dostavljen spisak kreditnih potraživanja koji obavezno sadrži podatke o dužniku tog potraživanja, iznosu kreditnog potraživanja (glavnica, kamata i naknade) i datumu davanja saglasnosti i izjave iz člana 9. stav 5. ovog zakona – ako se kao sredstvo obezbeđenja daju kreditna potraživanja.</p>			
3.2.	<p>2. Paragraph 1 is without prejudice to the application of this Directive to financial collateral only once it has been provided and if that provision can be evidenced in writing and where the financial collateral arrangement can be evidenced in writing or in a legally equivalent manner.</p>	<p>0.1. 11.1.</p>	<p>Odredbe ovog zakona primenjuju se samo na ugovore o finansijskom obezbeđenju kod kojih su primaocu obezbeđenja data sredstva obezbeđenja, odnosno kod kojih su primalac obezbeđenja, njegov zastupnik ili drugo lice koje deluje u njegovo ime i/ili za njegov račun, na osnovu prenetih sredstava obezbeđenja ili ustanovljenog založnog prava, stekli državinu ili kontrolu nad sredstvom obezbeđenja (u daljem tekstu: davanje sredstava obezbeđenja), o čemu se može obezbediti odgovarajući dokaz u pismenoj formi (u daljem tekstu: pismeni dokaz).</p> <p>11.2. Primalac obezbeđenja stiče sredstvo obezbeđenja, odnosno založno pravo na sredstvu obezbeđenja u trenutku kad mu je to sredstvo obezbeđenja dato.</p> <p>11.3. Pismeni dokaz o davanju sredstva obezbeđenja smatra se odgovarajućim ako se na osnovu njega može jasno utvrditi da je sredstvo obezbeđenja dato u skladu sa ugovorom o finansijskom obezbeđenju.</p>	PU		
3.3.	<p>3. Without prejudice to Council Directive 93/13/EEC of 5 April 1993 on unfair terms in consumer contracts and national provisions</p>	<p>0.1.</p>	<p>Kreditno potraživanje može biti sredstvo obezbeđenja ako je dužnik po kreditnom potraživanju, pri zaključenju ugovora o kreditu ili</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>concerning unfair contract terms, Member States shall ensure that debtors of the credit claims may validly waive, in writing or in a legally equivalent manner:</p> <p>(i) their rights of set-off vis-à-vis the creditors of the credit claim and vis-à-vis persons to whom the creditor assigned, pledged or otherwise mobilised the credit claim as collateral; and</p> <p>(ii) their rights arising from banking secrecy rules that would otherwise prevent or restrict the ability of the creditor of the credit claim to provide information on the credit claim or the debtor for the purposes of using the credit claim as collateral.</p>	9.5.	<p>naknadno, učinio sledeće:</p> <p>1) dao saglasnost za prenos i obradu samo onih podataka koji su primaocu obezbeđenja neophodni radi realizacije tog sredstva obezbeđenja a koji se u skladu sa zakonom smatraju bankarskom ili drugom tajnom;</p> <p>2) dao izjavu da neće izvršiti prebijanje svog potraživanja prema poveriocu s kreditnim potraživanjem poverioca koje je dato kao finansijsko obezbeđenje, dok traje to obezbeđenje.</p>			
4.1.	<p>Member States shall ensure that on the occurrence of an enforcement event, the collateral taker shall be able to realise in the following manners, any financial collateral provided under, and subject to the terms agreed in, a security financial collateral arrangement:</p> <p>(a) financial instruments by sale or appropriation and by setting off their value against, or applying their value in discharge of, the relevant financial obligations;</p> <p>(b) cash by setting off the amount against or</p>	0.1. 15.1.	<p>Po nastupanju uslova za realizaciju sredstava obezbeđenja u skladu s članom 14. ovog zakona, primalac obezbeđenja nema više obavezu da davaocu obezbeđenja vrati primljena ili ekvivalentna sredstva obezbeđenja, već svoje potraživanje može namiriti iz založenih sredstava obezbeđenja, na sledeći način:</p> <p>1) neposrednim namirenjem iz novčanih sredstava koja su sredstvo obezbeđenja, tako što vrednost novčanih sredstava prebije s finansijskom obavezom, odnosno tu vrednost primeni na izvršenje finansijske obaveze;</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>applying it in discharge of the relevant financial obligations;</p> <p>(c) credit claims, by sale or appropriation and by setting off their value against, or applying their value in discharge of, the relevant financial obligations.</p>		<p>2) prodajom ili prisvajanjem, tj. zadržavanjem u svojini finansijskog instrumenta koji je sredstvo obezbeđenja (primalac obezbeđenja stiče pravo svojine nad finansijskim instrumentom);</p> <p>3) prodajom ili prisvajanjem, tj. zadržavanjem kreditnog potraživanja koje je sredstvo obezbeđenja (primalac obezbeđenja postaje imalac tog potraživanja).</p>			
4.2.	<p>2. Appropriation is possible only if:</p> <p>(a) this has been agreed by the parties in the security financial collateral arrangement; and</p> <p>(b) the parties have agreed in the security financial collateral arrangement on the valuation of the financial instruments and the credit claims.</p>	<p>0.1. 15.4.</p>	<p>Prisvajanje založenog sredstva obezbeđenja moguće je samo ako su primalac i davalac obezbeđenja izričito ugovorili to prisvajanje, kao i način utvrđivanja vrednosti sredstava obezbeđenja u tom slučaju.</p>	PU		
4.4.	<p>The manners of realising the financial collateral referred to in paragraph 1 shall, subject to the terms agreed in the security financial collateral arrangement, be without any requirement to the effect that:</p> <p>(a) prior notice of the intention to realise must have been given;</p> <p>(b) the terms of the realisation be approved by any court, public officer or other person;</p> <p>(c) the realisation be conducted by public auction or in any other prescribed manner; or</p>	<p>0.1. 14.2. 14.3.</p>	<p>Realizacija sredstava obezbeđenja vrši se na način utvrđen ugovorom o finansijskom obezbeđenju, u skladu s čl. 15. do 17. ovog zakona.</p> <p>Realizacija sredstava obezbeđenja, ako drukčije nije utvrđeno ugovorom o finansijskom obezbeđenju, izvršava se na sledeći način:</p> <p>1) bez dostavljanja prethodnog obaveštenja, odnosno upozorenja o nameri realizacije sredstava obezbeđenja, bilo davaocu obezbeđenja, bilo dužniku po finansijskoj obavezi (ako to nije isto lice kao davalac obezbeđenja);</p> <p>2) bez saglasnosti ili odluke suda, organa javne vlasti ili bilo kog drugog lica;</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(d) any additional time period must have elapsed.		<p>3) bez javne prodaje ili bilo kog drugog propisanog načina realizacije;</p> <p>4) bez utvrđivanja posebnog roka koji mora proteći od nastupanja uslova za realizaciju sredstava obezbeđenja do te realizacije.</p>			
4.5.	Member States shall ensure that a financial collateral arrangement can take effect in accordance with its terms notwithstanding the commencement or continuation of winding-up proceedings or reorganisation measures in respect of the collateral provider or collateral taker.	<p>0.1. 14.4.</p> <p>02. 14a.1.</p> <p>157.6.</p>	<p>Na realizaciju sredstava obezbeđenja ne utiče pokretanje/otvaranje postupka stečaja, likvidacije ili primena mere reorganizacije nad davaocem ili primaocem obezbeđenja, niti bilo koja odluka ili saglasnost nadležnog organa u tom postupku može biti prethodni ili naknadni uslov za realizaciju sredstva obezbeđenja.</p> <p>Prava i obaveze iz ugovora o finansijskom obezbeđenju koji je zaključen u skladu sa zakonom kojim se uređuje finansijsko obezbeđenje, uključujući davanje, sticanje, promenu i realizaciju sredstva obezbeđenja u smislu tog zakona, izvršavaju se nesmetano bez obzira na pokretanje, otvaranje i sprovođenje postupka stečaja nad stečajnim dužnikom – davaocem ili primaocem sredstva obezbeđenja.</p> <p>Sprovođenje mera predviđenih planom reorganizacije ne može se vršiti suprotno odredbama zakona kojim se uređuje finansijsko obezbeđenje.</p>	PU		
4.6.	This Article and Articles 5, 6 and 7 shall be without prejudice to any requirements under national law to the effect that the realisation or valuation of financial collateral and the calculation of the	<p>0.1. 15.7.</p>	Primalac obezbeđenja dužan je da pri namirenju potraživanja, odnosno utvrđivanju vrednosti sredstva obezbeđenja i izračunavanju finansijske obaveze postupa s pažnjom dobrog stručnjaka,	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	relevant financial obligations must be conducted in a commercially reasonable manner.	16.2. 17.3.	uzimajući u obzir tržišne okolnosti. Na namirenje potraživanja primaoca obezbeđenja u slučaju stečenih sredstava obezbeđenja shodno se primenjuju odredbe o namirenju potraživanja iz založenih sredstava obezbeđenja iz člana 15. st. 3. do 7. ovog zakona. Na namirenje potraživanja netiranjem iz ovog člana – shodno se primenjuju odredbe o namirenju potraživanja iz založenih sredstava obezbeđenja iz člana 15. st. 5. i 6. ovog zakona.			
5.1.	If and to the extent that the terms of a security financial collateral arrangement so provide, Member States shall ensure that the collateral taker is entitled to exercise a right of use in relation to financial collateral provided under the security financial collateral arrangement.	0.1. 12.1. 12.2.	Ugovorom o finansijskom obezbeđenju može se utvrditi da primalac obezbeđenja ima pravo korišćenja sredstva obezbeđenja na kome je upisano njegovo založno pravo (u daljem tekstu: založeno sredstvo obezbeđenja) i/ili raspolaganja založenim sredstvom obezbeđenja. Obim i sadržina prava korišćenja i raspolaganja iz stava 1. ovog člana uređuju se ugovorom o finansijskom obezbeđenju, a ta prava mogu biti jednaka pravima koja bi primalac obezbeđenja imao da je vlasnik tog sredstva obezbeđenja.	PU		
5.2.	Where a collateral taker exercises a right of use, he thereby incurs an obligation to transfer equivalent collateral to replace the original financial collateral at the latest on the due date for the performance of the relevant financial obligations covered by the security financial collateral arrangement. Alternatively, the collateral taker shall, on the due date for the performance of the relevant financial obligations, either transfer equivalent collateral, or, if and to the extent that the terms of a security	0.1. 12.3.	Ako primalac obezbeđenja koristi založeno sredstvo obezbeđenja i/ili raspolaže njime, dužan je da: 1) najkasnije na dan dospeća finansijske obaveze vrati, odnosno prenese ista ili ekvivalentna sredstva obezbeđenja davaocu obezbeđenja, u skladu sa ugovorom o finansijskom obezbeđenju; i/ili 2) na dan dospeća finansijske obaveze, ako je to utvrđeno ugovorom o finansijskom obezbeđenju,	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	financial collateral arrangement so provide, set off the value of the equivalent collateral against or apply it in discharge of the relevant financial obligations.		izvrši prebijanje vrednosti sredstava obezbeđenja s finansijskom obavezom, odnosno tu vrednost primeni na izvršenje finansijske obaveze.			
5.3.	The equivalent collateral transferred in discharge of an obligation as described in paragraph 2, first subparagraph, shall be subject to the same security financial collateral agreement to which the original financial collateral was subject and shall be treated as having been provided under the security financial collateral arrangement at the same time as the original financial collateral was first provided.	0.1. 10.2.	Na ekvivalentna sredstva obezbeđenja, odnosno na ostvarivanje prava i izvršavanje obaveza po osnovu tih sredstava obezbeđenja – primenjuju se odredbe ugovora o finansijskom obezbeđenju koje se odnose na prvobitno data sredstva obezbeđenja.	PU		
5.4.	Member States shall ensure that the use of financial collateral by the collateral taker according to this Article does not render invalid or unenforceable the rights of the collateral taker under the security financial collateral arrangement in relation to the financial collateral transferred by the collateral taker in discharge of an obligation as described in paragraph 2, first subparagraph.	0.1. 12.5.	Pravo korišćenja i raspolaganja iz ovog člana prestaje izvršenjem finansijske obaveze ili namirenjem iz sredstva obezbeđenja izvršenim u skladu s čl. 15. i 16. ovog zakona ili netiranjem potraživanja i obaveza izvršenim u skladu s članom 17. ovog zakona.			
5.5.	If an enforcement event occurs while an obligation as described in paragraph 2 first subparagraph remains outstanding, the obligation may be the subject of a close-out netting provision.	0.1. 14.1	Uslovi za realizaciju sredstva obezbeđenja jesu neizvršenje dospele finansijske obaveze ili drugi sličan događaj ili okolnost koja se odnosi na jednu od ugovornih strana a koji su predviđeni ugovorom o finansijskom obezbeđenju i po čijem nastupanju: 1) primalac obezbeđenja stiče pravo da svoje potraživanje namiri vansudskim putem iz sredstva obezbeđenja u skladu s čl. 15. i 16. ovog zakona; i/ili 2) vrši se netiranje potraživanja i obaveza između davaoca obezbeđenja i primaoca obezbeđenja u skladu s članom 17. ovog zakona.			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		14.2.	Realizacija sredstava obezbeđenja vrši se na način utvrđen ugovorom o finansijskom obezbeđenju, u skladu s čl. 15. do 17. ovog zakona.			
5.6.	This Article shall not apply to credit claims.	0.1. 12.7.	Primalac obezbeđenja kod zaloge kreditnog potraživanja nema prava iz ovog člana.	PU		
6.1.	1. Member States shall ensure that a title transfer financial collateral arrangement can take effect in accordance with its terms.	0.1. 2.1. 16.1.	Ugovorom o finansijskom obezbeđenju obavezuje se davalac obezbeđenja da, radi obezbeđenja izvršenja svoje ili tuđe finansijske obaveze, prenese sredstvo obezbeđenja primaocu obezbeđenja ili da na tom sredstvu ustanovi založno pravo u korist primaoca obezbeđenja, a primalac obezbeđenja obavezuje se da, u skladu s tim ugovorom, primljena ili ekvivalentna sredstva obezbeđenja vrati davaocu obezbeđenja po izvršenju finansijske obaveze, odnosno istovremeno s tim izvršenjem. Ako je stekao sredstvo obezbeđenja u skladu sa ugovorom o finansijskom obezbeđenju iz člana 2. stav 2. ovog zakona – primalac obezbeđenja po nastupanju uslova za realizaciju sredstava obezbeđenja u skladu s članom 14. ovog zakona nema više obavezu da davaocu obezbeđenja vrati primljena ili ekvivalentna sredstva obezbeđenja, već svoje potraživanje može namiriti iz stečenih sredstava obezbeđenja.	PU		
6.2.	2. If an enforcement event occurs while any obligation of the collateral taker to transfer	0.1.	Na namirenje potraživanja primaoca obezbeđenja u slučaju stečenih sredstava obezbeđenja shodno se	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	equivalent collateral under a title transfer financial collateral arrangement remains outstanding, the obligation may be the subject of a close-out netting provision.	16.2.	primenjuju odredbe o namirenju potraživanja iz založenih sredstava obezbeđenja iz člana 15. st. 3. do 7. ovog zakona.			
7.1.	<p>Member States shall ensure that a close-out netting provision can take effect in accordance with its terms:</p> <p>(a) notwithstanding the commencement or continuation of winding-up proceedings or reorganisation measures in respect of the collateral provider and/or the collateral taker; and/or</p> <p>(b) notwithstanding any purported assignment, judicial or other attachment or other disposition of or in respect of such rights.</p>	<p>0.1.</p> <p>18.2.</p>	<p>Odredbe ugovora o finansijskom obezbeđenju, kao ni davanje, sticanje i promena sredstva obezbeđenja u skladu s tim ugovorom – ne mogu se pobijati niti utvrđivati ništavim samo zbog toga što je:</p> <p>1) ugovor o finansijskom obezbeđenju zaključen, ili je sredstvo obezbeđenja dato, stečeno ili promenjeno pre trenutka donošenja odgovarajuće odluke o pokretanju/otvaranju postupka stečaja ili likvidacije ili primene mera reorganizacije, odnosno preduzimanja pravne radnje u vezi s tim postupkom ili u propisanom roku pre pokretanja/otvaranja postupka stečaja ili likvidacije ili primene mera reorganizacije nad davaocem ili primaocem obezbeđenja;</p> <p>2) finansijska obaveza nastala pre dana na koji je sredstvo obezbeđenja dato, stečeno ili promenjeno.</p>	PU		
7.2.	Member States shall ensure that the operation of a close-out netting provision may not be subject to any of the requirements that are mentioned in Article 4(4), unless otherwise agreed by the parties.	<p>0.1.</p> <p>17.1</p>	<p>Ugovorom o finansijskom obezbeđenju može se utvrditi da se, po nastupanju uslova za realizaciju sredstava obezbeđenja u skladu s članom 14. ovog zakona, automatski ili na zahtev ugovorne strane, preduzima sledeće:</p> <p>1) međusobne obaveze po osnovu jednog ili više ugovora o finansijskom obezbeđenju smatraju se dospelim i izražavaju se kao novčane obaveze ili prestaju i zamenjuju se novim novčanim obavezama, u skladu s njihovom procenjenom tekućom vrednošću, odnosno vrednošću koja je</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
		<p>02. 82.3.</p>	<p>utvrđena na način iz ugovora o finansijskom obezbeđenju; i/ili</p> <p>2) vrši se netiranje (prebijanje) međusobnih potraživanja i obaveza po osnovu jednog ili više ugovora o finansijskom obezbeđenju, tako da je ugovorna strana koja duguje veći iznos dužna da plati razliku u iznosu potraživanja (neto iznos).</p> <p>Na netiranje po osnovu prevremenog dospeća ili prestanaka obaveza (eng. close-out netting) po osnovu ugovora o finansijskom obezbeđenju i drugih finansijskih ugovora u smislu zakona kojim se uređuje finansijsko obezbeđenje – primenjuju se odredbe tog zakona.</p>			
8.1.	<p>Member States shall ensure that a financial collateral arrangement, as well as the provision of financial collateral under such arrangement, may not be declared invalid or void or be reversed on the sole basis that the financial collateral arrangement has come into existence, or the financial collateral has been provided:</p> <p>(a) on the day of the commencement of winding-up proceedings or reorganisation measures, but prior to the order or decree making that commencement; or</p> <p>(b) in a prescribed period prior to, and defined by reference to, the commencement of such proceedings or measures or by reference to the making of any order or decree or the taking of any other action or occurrence of any other event in the course of such proceedings or measures.</p>	<p>0.1. 18.2.</p>	<p>Odredbe ugovora o finansijskom obezbeđenju, kao ni davanje, sticanje i promena sredstva obezbeđenja u skladu s tim ugovorom – ne mogu se pobijati niti utvrđivati ništavim samo zbog toga što je:</p> <p>1) ugovor o finansijskom obezbeđenju zaključen, ili je sredstvo obezbeđenja dato, stečeno ili promenjeno pre trenutka donošenja odgovarajuće odluke o pokretanju/otvaranju postupka stečaja ili likvidacije ili primene mera reorganizacije, odnosno preduzimanja pravne radnje u vezi s tim postupkom ili u propisanom roku pre pokretanja/otvaranja postupka stečaja ili likvidacije ili primene mera reorganizacije nad davaocem ili primaocem obezbeđenja;</p> <p>2) finansijska obaveza nastala pre dana na koji je sredstvo obezbeđenja dato, stečeno ili promenjeno.</p>	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	<p>decree making that commencement or in a prescribed period prior to, and defined by reference to, the commencement of winding-up proceedings or reorganisation measures or by reference to the making of any order or decree or the taking of any other action or occurrence of any other event in the course of such proceedings or measures; and/or</p> <p>(ii) the relevant financial obligations were incurred prior to the date of the provision of the financial collateral, additional financial collateral or substitute or replacement financial collateral.</p>	<p>18.2.</p> <p>18.3.</p>	<p>Odredbe ugovora o finansijskom obezbeđenju, kao ni davanje, sticanje i promena sredstva obezbeđenja u skladu s tim ugovorom – ne mogu se pobijati niti utvrđivati ništavim samo zbog toga što je:</p> <p>1) ugovor o finansijskom obezbeđenju zaključen, ili je sredstvo obezbeđenja dato, stečeno ili promjenjeno pre trenutka donošenja odgovarajuće odluke o pokretanju/otvaranju postupka stečaja ili likvidacije ili primene mera reorganizacije, odnosno preduzimanja pravne radnje u vezi s tim postupkom ili u propisanom roku pre pokretanja/otvaranja postupka stečaja ili likvidacije ili primene mera reorganizacije nad davaocem ili primaocem obezbeđenja;</p> <p>2) finansijska obaveza nastala pre dana na koji je sredstvo obezbeđenja dato, stečeno ili promjenjeno.</p> <p>Ako je ugovor o finansijskom obezbeđenju zaključen, ili je sredstvo obezbeđenja dato, stečeno ili promjenjeno, ili je finansijska obaveza nastala na dan pokretanja/otvaranja postupka stečaja ili likvidacije ili primene mera reorganizacije a nakon trenutka donošenja odgovarajuće odluke o pokretanju/otvaranju tog postupka ili primeni mera – ugovor o finansijskom obezbeđenju, kao i davanje, sticanje i promena sredstava obezbeđenja, pravno su važeći i obavezujući ako primalac obezbeđenja dokaže da nije znao, niti je bio dužan da zna za pokretanje/otvaranje tog postupka ili primenu tih mera.</p>			

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
8.4.	Without prejudice to paragraphs 1, 2 and 3, this Directive leaves unaffected the general rules of national insolvency law in relation to the voidance of transactions entered into during the prescribed period referred to in paragraph 1(b) and in paragraph 3(i).	0.1. 18.4.	Na pobijanje pravnih poslova i radnji stečajnog dužnika koji je primalac ili davalac obezbeđenja primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje stečaj, ako nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.	PU		
9.1.	Any question with respect to any of the matters specified in paragraph 2 arising in relation to book entry securities collateral shall be governed by the law of the country in which the relevant account is maintained. The reference to the law of a country is a reference to its domestic law, disregarding any rule under which, in deciding the relevant question, reference should be made to the law of another country.	0.1. 8.5.	Kada su finansijski instrumenti sredstvo obezbeđenja u smislu ovog zakona, na ugovore o finansijskom obezbeđenju primenjuje se pravo države u kojoj se nalazi sedište ovlašćene institucije koja vodi registar ovih instrumenata, odnosno račun na kome su registrovani ti instrumenti, a po pitanjima koja se odnose na sledeće:	PU		
9.2.	The matters referred to in paragraph 1 are:	0.1. 8.5.	Kada su finansijski instrumenti sredstvo obezbeđenja u smislu ovog zakona, na ugovore o finansijskom obezbeđenju primenjuje se pravo države u kojoj se nalazi sedište ovlašćene institucije koja vodi registar ovih instrumenata, odnosno račun na kome su registrovani ti instrumenti, a po pitanjima koja se odnose na sledeće:	PU		
9.2.a)	(a) the legal nature and proprietary effects of book entry securities collateral;	0.1. 8.5.1.	1) vrstu i pravnu prirodu finansijskih instrumenata i prava iz tih instrumenata;	PU		
9.2.b)	(b) the requirements for perfecting a financial collateral arrangement relating to book entry securities collateral and the provision of book entry securities collateral under such an arrangement, and more generally the completion of the steps	0.1. 8.5.2.	2) zahteve u vezi sa zaključivanjem ugovora o finansijskom obezbeđenju i davanjem finansijskih instrumenata kao sredstava obezbeđenja;	PU		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	necessary to render such an arrangement and provision effective against third parties;					
9.2.c)	(c) whether a person's title to or interest in such book entry securities collateral is overridden by or subordinated to a competing title or interest, or a good faith acquisition has occurred;	0.1. 8.5.3.	3) utvrđivanje prava prema trećim licima u odnosu na finansijske instrumente;	PU		
9.2.d)	(d) the steps required for the realisation of book entry securities collateral following the occurrence of an enforcement event.	0.1. 8.5.4.	4) postupke namirenja potraživanja i netiranja po nastupanju uslova za realizaciju finansijskih instrumenata kao sredstava obezbeđenja.	PU		
9a	This Directive shall be without prejudice to Directives 2008/48/EC and 2014/59/EU.	0.1. 19.4.	Odredbe čl. 12. do 17. ovog zakona ne dovode u pitanje odredbe zakona kojim se uređuju banke a koje se odnose na restrukturiranje banaka i bankarske grupe, niti ovlašćenja Narodne banke Srbije u vezi s restrukturiranjem banke ili bankarske grupe koja su utvrđena tim zakonom a na osnovu kojih se mogu utvrditi određena ograničenja koja se odnose na pravne posledice ugovora o finansijskom obezbeđenju, realizaciju sredstva obezbeđenja, netiranje po osnovu prevremenog dospeća ili prestanka obaveza ili bilo koji drugi način i uslove za realizaciju sredstva obezbeđenja.	PU		
10.	Not later than 27 December 2006, the Commission shall present a report to the European Parliament and the Council on the application of this Directive, in particular on the application of Article 1(3), Article 4(3) and Article 5, accompanied where appropriate by proposals for its revision.			NP		
11.1.	Member States shall bring into force the laws, regulations and administrative provisions necessary to comply with this Directive by 27 December 2003 at the latest. They shall forthwith inform the Commission thereof.			NP		

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
11.2.	When Member States adopt those provisions, they shall contain a reference to this Directive or be accompanied by such reference on the occasion of their official publication. Member States shall determine how such reference is to be made.			NP		
12.	This Directive shall enter into force on the day of its publication in the Official Journal of the European Communities.			NP		
13.	This Directive is addressed to the Member States.			NP		